

CENA NUMERU

20 gr.

PRENUMERATA:  
Miesięcznie we  
Lwowie 4 zł 50 gr.  
i dozwolado do-  
mu i w całej  
Polsce a przesył-  
ką pocztową 4 zł  
80 gr., zagranicą  
miesięcznie 6  
50 gr.

Dla urzędników  
państw. i nau-  
czycieli miesię-  
cznie 3 zł. 50 gr.

# KURJER LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji

Wydawca: Nowa Polska Spółka Wydawnicza, Sp. z ogr. odp.

Redakcja  
i Administracja  
ul. Ossolińskich 13  
Telefon redakcji  
19.

W nocy 29-19.  
Tel. adm. 32-19.  
Adres dla tele-  
gramów: Kurjer  
Lwowski, Lwów.  
Rękopisów nie  
zwraca się.  
Redaktor naczelny  
przyjmuje: od  
1-2 w południe.  
P. K. O. Nr.  
153.215.

## POSIEDZENIE RADY SPIRYTU- SOWEJ.

Warszawa, 22. 11. (AW.) Dziś przedpołudniem w min. skarbu odbyło się posiedzenie rady spirytusowej, na którym wicedyrektor monopoli spirytusowej p. Bukowiński wygłosił referat o gospodarce spirytusowej. Wybrano komisję z 8-miu osób, która będzie obradować nad referatem p. Bukowińskiego.

## KARTEL LEWICOWY WE FRANCJI.

Paryż, 22. 11. (AW.) Wydział wykonawczy partii radykalnej w departamencie Sekwany przyjął 145 głosami rezolucję polecającą z okazji zbliżających się wyborów do Senatu wzniesienie kartelu lewicowego z udziałem socjalistów. Za kontrezolucją polecającą sojusz z blokiem narodowym głosowało 92 członków stronnictwa radykalnego.

## KONKURS.

Prezydium Magistratu kr. stol. m. Lwowa ogłasza niniejszem konkurs na posadę kustosza „Miejskiego Muzeum Przemysłu Artystycznego” we Lwowie w VIII stopniu służbowym z poborami tej kategorii.

Posada będzie nadana narazie prowizorycznie, a po roku zadawalniającej służby może ewentualnie nastąpić stabilizacja.

Kandydaci winni posiadać następujące warunki:

1. Obywatelstwo polskie.
  2. Narodowość polska.
  3. Nieprzekroczony wiek 40 lat.
  4. Nieposzlakowana przeszłość.
  5. Dowody wyższego wykształcenia, poparte pracami naukowymi z zakresu muzeologii i sztuki, zwłaszcza z zakresu przemysłu artystycznego. Pierwszeństwo będą mieli kandydaci, którzy poza powyższymi warunkami wykażą się nadto poważną praktyką muzealną.
- Podanie zaopatrzone w curriculum vitae i należycie udokumentowane należy wnieść do Prezydium Magistratu kr. st. m. Lwowa w terminie do 31 grudnia 1926.

We Lwowie, dnia 17 listopada 1926.

3265

Prezydent miasta  
J. Neumann w. r.

## NUNCJUSZ PAPIESKI W WAR- SZAWIE ZOSTANIE KARDYNA- LEM.

Rzym, 22. 11. (AW.) Na najbliższym zebraniu Konsystorza dnia 23 grudnia b. r. nuncjusz papieski w Warszawie ks. mons. Lauri mianowany ma być kardynałem.

## WYTYCZNE POLITYKI AGRAR- NEJ.

Warszawa, 22. 11. (AW.) W związku z ustaleniem jednolitej linii w dziedzinie rolnictwa i polityce rolnej mają być zaproszeni do współpracy z ministerstwem rolnictwa prof. Jaworski i Krzyżanowski.

## KRÓL FERDYNAND RUMUŃSKI CHORY.

Bukareszt, 22. 11. (AW.) Wedle doniesienia dzienników stan zdrowia króla Ferdynanda daje powody do poważnych obaw. Wezwany z Paryża słynny chirurg prof. Lenne ma zdecydować czy można poddać króla operacji.

## HANDEL POLSKO - ROSYJSKI.

Warszawa, 22. 11. (AW.) W pażdzierniku br. wysłano ogółem z Polski do Rosji 2.486 wagonów towarowych, z czego 2.387 wagonów z węglem. W tym samym miesiącu przywieziono z Rosji do Polski 872 wagonów towarowych, z czego 784 rudy żelaznej. Tranzytem przez Polskę przeszło w tym czasie do Rosji 381 wagonów, w kierunku odwrotnym 584 wagony.

## Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie dnia 22 b. m. w Warszawie 8.995 zł. — w Krakowie 9.01 zł. — we Lwowie 9.00 zł.

Urzędowe notowania giełdy warszawskiej. Dolar transakcje 8.99 — sprzedaż 9.01 — kupno 8.97.

Nowy Jork transakcje 9.00 — sprzedaż 9.02 — kupno 8.98.

Tendencja niejednolita.

Zurych urzędowy. Nowy Jork 5.1875; Londyn 25.1475; Paryż 18.65; Wiedeń 73.10; Praga 15.35; Włochy 21.275; Belgia 72.10; Budapeszt 72.60; Szwajcaria 3.75; Holandia 207.30; Oslo 133.10; Kopenhaga 137.20; Sztokholm 138.50; Hiszpania 78.60; Bukareszt 2.825; Berlin 123.10; Belgrad 9.145.

Pogięta nowojorska. Warszawa 11.75; Londyn 4.84 15/16; Paryż 3.62; Wiedeń 14 1/8; Praga 2.9625; Włochy 4.15; Belgia 13.90; Budapeszt 14 1/8; Szwajcaria 19.285; Szwajcaria 0.72; Holandia 39.97; Oslo 25.62; Kopenhaga 26.63; Sztokholm 26.69; Hiszpania 15.15; Bukareszt 0.545; Berlin 23.735; Belgrad 1.7675.

## Wzrost nastrojów opozycyjnych względem rządu.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 22. listopada. Według opinii krążących w sferach parlamentarn. stronnictwa, które ustosunkowały się opozycyjnie do rządu na prawcy, centrum i PPS ujawniają obecnie tendencje

do silniejszego jeszcze zaznaczenia swego stanowiska negatywnego wobec Rządu. Zwłaszcza niektóre ugrupowania prawicowe w związku z wyborami na G. Śląsku zamierzają zgłosić szereg wniosków nagłych,

oraz domagać się wydania ustawy znoszącej dekret prasowy. W ciągu dnia dzisiejszego przed posiedzeniem Sejmu wszystkie kluby będą się naradzały nad sytuacją polityczną.

## Bilans handlowy Polski zapowiada się pomyślnie.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 22. listopada. W związku z pogarszaniem się bilansu handlowego odbyła się ostatnio konferencja międzyministerjalna pod przewodnictwem wiceministra

przemysłu i handlu Doleżala, na której po dokładnem zanalizowaniu wszystkich czynników naszego bilansu handlowego wypowiedziano opinię, że bilans handlowy Polski na

szereg miesięcy zapowiada się pomyślnie. Postanowiono przystąpić do odpowiedniego systemu prac przygotowawczych, aby bilansowi temu zapewnić maximum trwałości.

## Przebudowa imperjum brytyjskiego.

Londyn, 22. 11. (PAT.) Prasa wczorajsza podając sprawozdanie komisji konstytucyjnej konferencji imperjum brytyjskiego w dalszym ciągu podkreśla interesujące postanowienia konferencji zalecające wprowadzenie systemu bezpośredniego i osobistego kontaktu między rządem jego królewskiej mości dominionów a rządem metropolii. Zgodnie z nowym postanowieniem rząd metropolii pozostając nadal rządem reprezentującym koronę nie będzie ponosił odpowiedzialności agenta rządów dominjalnych Wielkiej Brytanii. Z tego tytułu wszystkie rządy dominjalne uprawnione są do utrzymywania własnych przedstawicieli dyplomatycznych przy rządzie metropolii. Zmiany powyższe przepro-

wadzone drogą ustawodawczą pociągną za sobą zmiany tytułu królewskiego z którego usunięte zostanie słowo „and” jakoteż tytuł królestwa „Great Britain and Ireland” (Wielkiej Brytanii i Irlandii), które w ten sposób podniesione zostaną do stanowiska równorzędnego dominionów. „Observer” nazywa tegoroczną konferencję imperjum zjazdem historycznym i podkreśla jedynomyślność przy postanowieniach określających nową strukturę imperjum, jako wyrównujących różnicę i zacieśniających jeszcze bardziej węzły zjednoczenia, oraz budzących zaufanie w przyszłą wydatniejszą współpracę członków imperjum z metropolią. „Sunday Times” wyraża pogląd, że jeżeli w przyszłości kon-

ferencja imperjum będzie tak jak obecnie harmonijną to wszelkie obawy o przyszłość państwa brytyjskiego zostaną rozwiane.

Londyn, 22. 11. (PAT.) Nowy ustroj brytyjskiego imperjum został w Kanadzie przyjęty przychylnie. Podobnie z gorącym przyjęciem spotkały się uchwały w australijskich sferach oficjalnych, które jednak uważają, że równorzędność prawnopanstwowego położenia dominionów nie oznacza równości co do mocy zawierania traktatów o znaczeniu międzynarodowym w sprawie neutralności na wypadek wojny itd.

# Żydowska kolonizacja na Ukrainie Sowieckiej.

(Koresp. „Kurjera Lwowskiego”).

Moskwa, w listopadzie.

Do ciekawych poczyniń w dziedzinie rozwiązania sprawy mniejszości narodowych w Z. S. S. R. za liczyć należy plan kolonizacji żydowskiej.

W ogólności rada komisarzy ludowych przewiduje osadzenie na roli 100.000 rodzin żydowskich, przy czym ponieważ bardziej zwartą masą zamieszkuje żydzi w zachodnich i południowo-zachodnich częściach związku przeto niemal cały ciężar kolonizacji spada na ziemie białoruskie i ukraińskie.

Sprawą przeprowadzania tej kolonizacji zajmuje się t. zw. „Urkomzet” (Komitet dostarczania ziemi żydowskiej ludności pracującej) przy pomocy szeregu żydowskich instytucji społecznych jak np. Ica Ortu, Okora etc. Wobec wielkiego zainteresowania mas żydowskich sprawą tą w ostatnich czasach, wyżej wzmiankowane organizacje skierowały do pracy na roli 6.000 rodzin żydowskich, przy czym w celu osadzenia tej grupy kolonistów na roli potrzeba przydziału 95.539 dziesięcin, z których już obecnie urząd kolonizacyjny wyznaczył 33.935 dziesięcin.

Na posiedzeniu „Urkomzet” w połowie sierpnia stwierdzono pewne komplikacje, które utrudniają przeprowadzenie zamierzonych planów a mianowicie, okazało się, że ilość kolonistów żydowskich poza terytorjum Ukrainy nie może w roku 1927 przekroczyć liczby tysiąca rodzin, zaś w roku 1928 trzech tysięcy. Tymczasem na terytorjum Ukrainy w tym okresie planuje się osadzenie nowych 6.000 rodzin.

Takie plany kolonizacyjne budzą poważną niechęć i obawy wśród ludności ukraińskiej, tembardziej, że kolonizacji tej podlegają bodaj najbogatsze okolice Ukrainy (okregi chersoński, zaporoski, krzyworowski), prawdopodobnie ze względu na bogactwa naturalne tych okęgów. Protesty, które wysłał do władz centralnych rząd charkowski pozostały bez echa.

jętnej kolonizacji w Palestynie — ma poważne znaczenie polityczne dla władz centralnych.

Nie ulega wątpliwości, że ukraińska N. S. S. R., która poczyniła wprost nieoczekiwane postępy i może stać się z czasem poważnym czynnikiem rozbijającym jedność Z. S. S. R., witana jest niechętnie przez centralne władze w Moskwie. Zjawisko to jest tembardziej niebezpieczne, że wobec zwycięstwa Neo-

nepy, opierającej się na ludności wiejskiej, do głosu dojdą elementy miejscowe nierosyjskie, co jeszcze bardziej rozwinię tendencje separatystyczne na Ukrainie.

Tym właśnie dążnościom autochtonów Sowiety zamierzają przeciwstawić dążności koncentryczne ludności żydowskiej. Kolonie żydowskie mają zapewne grać rolę ośrodków komunistycznych, ułatwiających przenikanie do wsi tenden-

cyj partyjnych, z drugiej zaś strony zwalczać mają separatyzm wsi ukraińskiej.

Jest jednak rzeczą nad wyraz wątpliwą, czy zmiany te będą osiągnięte. Ludność bardzo ostro przeciwstawia się tym planom kolonizacyjnym, a przeprowadzanie ich przy mocą może doprowadzić do konfliktów między kolonistami a ludnością co gorsza zaś może na terenie Ukrainy zniweczyć dzieło Neonepy, polegający na zdobyciu sympatii wsi dla rządów komunistycznych.

A. O.

## Program prac Sejmu i Senatu.

Warszawa, 22. listopada.

Jak wiadomo, Sejm odbył dwa posiedzenia po otwarciu sesji, a do tej chwili nie jest ustalone, kiedy odbędą się następne zebrania. Natomiast bardzo pilnie pracują komisje.

Komisja budżetowa załatwiła już budżety: Prezydenta Rzeczypospolitej, Sejmu, Senatu, prezydium Rady ministrów, Najw. Izby Kontroli Państwa, ministerstwa spraw zagranicznych, a częściowo ministerstwa rolnictwa. Ponieważ stało się to wszystko w ciągu 4 dni, przeto wiadać, że tempo pracy komisji jest bardzo pospieszne.

Program prac Sejmu w bieżącym tygodniu jest następujący:

Przez cały tydzień obradować będzie komisja budżetowa, opracowująca dalsze działy preliminarza budżetowego.

Dnia 23 bm. zbierze się komisja ochrony pracy i na pierwszym swem posiedzeniu w obecnej sesji sejmowej poza rozdziałem referatów rozpatrzy projekt ustawy o inspekcji pracy i zajmie się sprawą ludzkiego bezrobocia.

Na 24 bm. zwołane zostały komisje: administracyjna i konstytucyjna. Pierwsza załatwi w drugim czytaniu ordynację wyborczą do Rad powiatowych i Rad miejskich, drugo ustali interpretację art. 44 Konstytucji, którą to kwestję z polecenia Rządu, wysunął na porządek dzienny Klub Pracy.

Dnia 25 bm. komisja wojskowa rozdzieliwszy referaty i wybrawszy członka do głównej komisji rekwizycyjnej zaznaczyła się z obecną organizacją dowódców i jednostek taktycznych, co jest niezbędne przy

opracowaniu ustawodawstwa z dziedziny wojskowej.

Pozatem w przyszłym tygodniu odbędzie się posiedzenie komisji spraw zagranicznych, na którym jak już donosiliśmy minister spraw zagr. Zaleski wygłosi ekspozycję na temat stosunków politycznych z zagranicą.

Senat nie próżnie. W ubiegłym tygodniu jego komisja skarbowo-budżetowa przeprowadzała rewizję sprawozdań Najwyższej Izby Kontroli z działalności poszczególnych ministerstw w r. 1925 a komisja spraw zagranicznych i wojskowa opracowała traktat gwarancyjny polsko-rumuński. Prace te kontynuowane będą w dalszym ciągu od 22 bm. począwszy.

## Kongres Undo we Lwowie.

Lwów, 23 listopada.

We Lwowie obradował w piątek i sobotę II. kongres ukraińskiego zjednoczenia narodo-demokratycznego w obecności 217 delegatów z Małopolski, Wołynia, Polesia i Chełmszczyzny. Obrady zajął prezes „Undo” dr. Dymitr Lewicki, który wygłosił referat polityczny i przedstawił stosunki na ziemiach ukraińskich w Polsce, Rumunii i Czechosłowacji.

W dyskusji zabrał pierwszy głos dr. Włodzimierz Baczyński, który wyraził się krytycznie o obecnej polityce kierownictwa „Undo”, jednak większość kongresu aprobowala dotychczasową politykę kierownictwa.

Uchwała kongresu zaznaczyła negatywne stanowisko wobec aktów międzynarodowych, nie będących w zgodzie z wolą społeczeństwa ukraińskiego.

Co do Ukrainy naddnieprzańskej kongres wyraził opinię, że w obecnych warunkach niema tam suwerennego państwa ukraińskiego — niemniej rezolucja podnosi konieczność orientacji zasadniczego czynnika ukraińskiego tu w kraju w kierunku odzywającego się tam procesu uświadomienia narodowego.

Rezolucja wzywa prezydium do nawiązania kontaktu z temi terytorjami narodowymi, które znajdują się w położeniu podobnem, co społeczeństwo ukraińskie, a to celem stworzenia frontu jednolitego.

W drugim dniu obrad, po wygłoszeniu referatu kulturalnego przez prof. Hałuszczynskiego i ekonomicznego przez inż. Pawłykowskiego, zjazd zamknięto.

Przed zamknięciem zjazdu wybra-

no komitet centralny „Undo”, do którego weszło 40 osób. Prezydentem wybrany został ponownie dr. Dymitr Lewicki, wiceprezydentami dr. Aleksander Maritzak, b. poseł Hryń Terkaszowec, senator Czernikowski, dr. Trojan i ks. Kunicki.

Dr. Kost Lewicki, który do niedawna zajmował wybitne stanowisko w ruchu ukraińskim nie został wcale wybrany do komitetu centralnego. Zarzucają mu, że pozostaje w stosunkach z redakcją pisma opozycyjnego „Rada”.

## TROSKLIWOŚĆ PO NIEWCZASIE

Katowice, 22. 11. (AW.) Rezultatem pobytu wojewody Grażyńskiego w Warszawie będzie utworzenie specjalnego referatu dla s. górnośląskich przy rządzie centralnym w Warszawie, przyłączenie pod względem administracyjnym do województwa śląskiego całego powiatu będzińskiego t. j. terenu Zagłębia Dąbrowskiego, oraz otoczenie większą opieką rządu śląskich związków zawodowych jako też organizacji społecznych.

—oo—

## Biskup kościoła narodowego ks. Hodur pobity przez akademików.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 22. listopada.

Wczoraj o godz. 11-tej rano wyznaczony został w sali kinoteatru „Pan” odczyt biskupa polskiego kościoła narodowego w Ameryce ks. Hodura. Gdy na mównicy ukazał się biskup Hodur na sali rozległy się gwizdy i okrzyki. Następnie gru-

pa demonstrantów - akademików opanowała mównicę. Podczas tego wywiałowała się bijatyka. Biskup Hodur i jego towarzysze ks. Bończak zostali dotkliwie pobici. Ostatecznie wkroczyła policja, która dokonała szeregu aresztowań.

—xo xo—

## Demonstracyjny zjazd włościan litewskich w Wilnie.

Wilno, 22. 11. (AW.) W związku z wyznaczonym na dzień 23 b. m. zjazdem włościan litewskich organizatorzy jego zamierzają dokonać demonstrację o charakterze politycznym. Zjazd przygotowany był od dawna odpowiednią akcją wśród Litwinów zamieszkujących powiaty Braclawski, Święciański, Wilejski, Trocki, Lidzki, Grodzieński i Suwałski. Włościanie przybędą na zjazd

pod warunkiem wypłacenia im kosztów podróży. Organizatorzy, mimo, iż posiadają pewne subsydia nie mogą zaspokoić wszystkich żądań i dlatego w agitacji przedzjazdowej posługują się argumentem, iż o ile wieś nie przysze swych delegatów do Wilna, wieś pozbawione zostaną szkół.

—o—

**WINA RIEDLA** 2704

Kolonizacja Ukrainy za pomocą żywołu żydowskiego, częstokroć zupełnie nieprzygotowanego do pracy rolniczej, niewątpliwie posiada charakter polityczny, ekonomiczna bowiem strona kolonizacji ziem ukraińskich nietylko nie jest uwzględniona, lecz przeciwnie wprost lekceważona. Mianowicie lekceważy się głód ziem ludności rolniczej Po dola, Kijowszczyzny, Czerniowoszczyzny i Wołynia sowieckiego. Dziesiątki tysięcy ludności tej, będącej pierwszorzędym materiałem rolniczym, zmuszone są obecnie do emigracji poza granice Ukrainy, na Syberję, w poszukiwaniu ziemi lub też do miast w poszukiwaniu zarobków, zwiększając już i tak wielką liczbę bezrobotnych. Ale w tej sprawie, jak we wszystkich innych dziedzinach, interes gospodarczy został zepchnięty na plan drugi wobec względów natury czysto politycznej. Kolonizacja żydowska w Sowietach przeprowadzona istotnie umiejętnie i z wielkimi nakładami, tak że niejednokrotnie na zebraniach emigracyjnych towarzystw żydowskich przeciwstawiano ja nieumie-

# Uroczystość 8-mej rocznicy Obrony Lwowa.

Lwów, 23 listopada.

Uroczystości i z pietyzmem dla pełnej chwały przeszłości **manifestował** tego roku Lwów z okazji 8-mej rocznicy swego **oswobodzenia**. Program obchodu rozłożony został na niedzielę i poniedziałek, które to dni wypełni szereg pięknych i podniosłych uroczystości. Za inauguracyjną je

## UDEKOROWANIE KRYZEM OBRONY LWOWA BUDYNKU GMINNEGO W ZAMARSTYNOWIE.

gdzie w czasie pamiętnych walk listopadowych mieściło się **dowództwo VII. oddziału, najbardziej eksploatowanego i najkrwawsze walki przechodzącego.**

Ta część uroczystości wczorajszej wypadła

**impowijając przy uczestnictwie najwyższych przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych, organizacji społecznych oraz licznie zgromadzonej publiczności.**

O godz. pół do 10 rano ustawiły się organizacje, oddziały wojskowe i grupy biorące udział w uroczystości wzdłuż gościńca od budynku gminnego aż po budujący się kościół **na Zamarstynowie, a więc Obrońcy Lwowa ugrupowani oddziałami, M. S. O., Sokół III., delegacje innych gmin, ochotnicze stráže pożarne m. Lwowa, Zamarstynowa, Hołska Wielkiego i Małego wraz z orkiestrą Malechowa oraz gmin sąsiednich, oddziały wojskowe wraz z orkiestrą 14 p. ułanów jazłowieckich i t. p.**

Imieniem władz i organizacji byli obecni: wojew. **Garapich**, Dow. O. K. gen. **Sikorski**, insp. armii **Norwid - Neugebauer**, im. Komendy miasta pułk. **Haudek** oraz liczni przedstawiciele wyższej wojskowości Korpusu oficerskiego i podoficerów, Związku oficerów rezerwy, wiceprez. dr. **Stahl** i wicepr. **Obirek** prezes Zw. Obr. Lwowa pułk. **Baczyński**, dyr. Pol. **Reinlender**, kom. P. P. **Wiczyński**, insp. **Nowodworski** dyr. **Krzyształowicz**, liczni przedstawiciele Rady miejskiej, urzędów i stowarzyszeń.

Uroczystość rozpoczęła się **nabożeństwem**, odprawionem przez prowincjała OO. Kapucynów ks. **Szuchera**. Podczas mszy św. przygrywała orkiestra 14 p. ul. i śpiewał chór Echa. Okolicznościowe kazanie wygłosił ks. dr. **Panaś**. Następnie dokonano **odsłonięcia tablicy pamiątkowej** w formie krzyża obrony Lwowa, umieszczonej na budynku gminnym. Uroczystość zakończyła **defilada oddziałów wojskowych Obrońców Lwowa i innych stowarzyszeń** przed przedstawicielami władz.

## AKADEMJA W TEATRZE WIELKIM.

O godz. pół do 12 w południe odbyła się w Teatrze Wielkim uroczysta Akademia ze współudziałem przedstawicieli władz. Akademię rozpoczął **koncert 40 pp.**, poczem prof. **Górka** wygłosił przemówienie o **znaczeniu obrony Lwowa dla mocarstwowego stanowiska Polski**. Mowca podjął osławione twierdze-

nie, żeśmy Polskę dostali za darmo i wykazał, że **czyn obrony Lwowa jest najsławniejszym odparciem tego twierdzenia.**

W doskonale ujętem i na rzeczowych argumentach opartym referacie wykazał **mowca, że tylko polski czyn zbrojny ustalił nasze wschodnie granice, przyczem podkreślił wielką zasługę w tem dziele Naczelnego Wodza Marszałka Józefa Piłsudskiego**, który natychmiast po powrocie z Magdeburga wydał **rozkaz odsieczy dla Lwowa.**

Po przemówieniu prof. **Górki**, nagrodzonym długotrwałymi oklaskami, nastąpiła **bardzo piękna część koncertowa.**

## CAPSTRZYK NA ULICACH MIASTA.

Na zakończenie niedzielnego obchodu zebrały się o godz. 6 wieczorem na placu św. Ducha orkiestry wojskowe i cywilne i przy blasku pochodni rozeszły się z dźwiękami pieśni narodowych w ulice miasta.

Obchód **poniedziałkowy** rozpoczął się

**zawieszeniem chorągwi państwowej na wieży ratuszowej,**

co dokonano w sposób uroczysty o godz. 7-mej rano, t. j. w tej samej porze, w której ongiś przed 8 laty **uczyniły to zwycięskie oddziały polskie po wyparciu wojsk ukraińskich.**

Gdy chorągiew amarantowo-biała zawisła na szczycie wieży ratuszowej, **połączone orkiestry odegrały hymn państwowy, poczem ruszyły na miasto.**

## NABOŻENSTWO W KATEDRZE.

O godz. 10-tej przedpoł. rozpoczęło się w katedrze solenne nabożeństwo **dziękczynne celebrowane przez ks. infułata Zajchowskiego.** Na nabożeństwie byli obecni reprezentanci władz cywilnych i wojskowych, z wojew. **Garapichem** gen. **Norwid - Neugebauerem** i wicepr. **Stahlem** na czele. Stawili się również **Obrońcy Lwowa** ze sztandarami i delegacje organizacji społecznych i młodzieży szkolnej.

Na placu przed katedrą, w zwarłych szeregach obok oddziału 19 pp. ze sztandarem i orkiestrą stanęli **sokoli, harcerze, kolejarze, oddziały straży pożarnej, młodzieży szkolnej i t. d.**

Po skończonym nabożeństwie przy dźwiękach kilku orkiestr ruszył imponujący

## POCHÓD DO SZKOŁY SIENKIEWICZA

gdzie po przemówieniu komendanta V. oddziału pułk. rez. **Baczyńskiego** odsłonięto wmurowany na gmachu szkoły **krzyż obrony Lwowa.**

Obejmując opiekę nad drogocenną pamiątką, w imieniu szkoły im. **Sienkiewicza**, przemówił dyr. **Milki**. Następnie okolicznościowe deklamacje wygłosili **dwaj uczniowie szkoły**, a jedna z uczennic w imieniu **młodzieży, złożyła ślubowanie wierności ideom, które przeświecały wiekopomnym czynom Obrońców Lwowa.**

Zakończeniem wczorajszego obchodu było **zebranie towarzyskie Obrońców Lwowa** w sali kasyna oficerskiego przy ul. **Fredry** oraz **uroczyste przedstawienie w Teatrze Wielkim.**

— 80 —

Udział „Kurjera Lwowskiego” z 24. 11. 1926

## Z TEATRU.

### Pierwszy człowiek.

Sztuka w 4 aktach E. O'Neill'a (w Teatrze Wielkim).

Lwów, 22 listopada.

Wiemy o tem doskonale i doświadczyliśmy tego czasu wojny, że wysoko stoi humanitarność amerykańska i kondensowane mleko w puszkach. O literaturze ameryk. jeszcze tego powiedzieć nie możemy, chociażby z tego powodu, bo nie wiele o niej wiemy, a to, co znamy — o wysokim poziomie nie świadczy **Mark Twain** i **Walt Whitman**, to jeszcze nie wiele, a humor fars amerykańskich — to tylko odbicie życia bez trosk, ale jeszcze nie pretekst do wysokiej miary dramatu. I pan **O'Neill** nie imponuje nam wcale, jakkolwiek może w twórczości nowego świata oznacza „epokę”. Dla amerykańskiego twórcy snąc Ibsen jest jeszcze nowością, a **O'Neill** rozczytywał się w nim niewątpliwie i przesiąkł „problematykiem”. W „Żadzy” zainteresował go problem ziemi, który europejscy pisarze jak **Schönherz** lub **Kosor** o wiele głębiej ujęli, w „Pierwszym Człowieku” nacisk położył na wewnętrzne życie człowieka i to nie bardzo skomplikowanego. Ale tytuł nie stąd pochodzi. Pozostanie tajemnicą pana **O'Neill'a** a względnie tłumaczki, dlaczego sztukę nazwano „Pierwszym człowiekiem”. Chyba tylko dlatego, bo pan **Kurt** jest antropologiem i wybiera się do Azji na poszukiwanie kości przadków. Jeśli tytuł ma coś mówić, to raczej ochrzciłbym sztukę nazwą „narodziny dziecka” lub „mąż - egoi-

sta”, lub „niedozwolona rada”, lub „męska la bestia”. — Wszystko to bardziej odpowiadałoby osnowie sztuki.

Treść zresztą dość uboga. On — **Kurt**, planuje wyprawę naukową w towarzystwie uczestniczki jego wszystkich prac — żony, ona — **Marta**, tęskni za dzieckiem, mimo iż jest już w niebezpiecznym wieku i mimo, że oboje ślubowali sobie kiedyś, po śmierci córki, że dzieci mieć już nie będą (!) i że tylko do siebie należeć będą. W niej budzi się instynkt macierzyństwa, w nim — **nie samiec wcale, ale zbrojeniec, lub najwzrosty w rzeczach ludzkich idjota**. Bo powiedzcie, czy nie idjota trzeba, aby w chwili, gdy żona poczuła się matką — jej robić z tego wywódkę i czy nie zbrodnictwa, aby w chwili takiej, gdy ona widzi zniszczenie marzeń swego życia — radzić jej — **niedowzmaczne pójście do lekarza...!**

(W Europie bywa, że kobieta mężczyźnie czyni wywódkę i t. d. ale w Ameryce widać inaczej). Na tem wpływają dwa akty, w trzecim ona rodzi — na szczęście za kulisami, a on tłucze głową o rękę, wrzeszczy i miota się, bo ona cierpi, a on nienawidzi już rodzącego się dziecka, jako, że ono przeskodzi mu w wyprawę do Azji, aha! i zaokupuje miłość żony. Nie przewidział patologiczny antropolog, że **Marta** może umrzeć, ale tak to urządził autor i oto w 4 akcie całe towarzystwo wraca w żalobie z pogrzebu. **Kurt** mimo wszystko uważa jeszcze dziecko (choć za jego ekubracjach sądzić że je raczej udusi), aby położyć kres podejrzeniom otoczenia, plotkującego, że — **nie on jest ojcem i... pojedzie bez Marty na wyprawę po**

kości pierwszego człowieka. Gdyby był wcześniej wyjechał. **Marta** byłaby może żyła, a my mielibyśmy o 1 akt mniej, jakkolwiek sztuka jest tak „budowana”, że można ją było skrócić spokojnie o każdy akt, najlepiej zaś o wszystkie. Udało się stosunkowo najlepiej autorowi to małym i ciętym środowisku, które komedjowem zacięciem odbija od ponurego obrazu „akcji”, jednak do syta widzieliśmy podobne w różnych rosyjskich, niemieckich i francuskich sztukach.

Pan **O'Neill** jednak odkrywa dopiero widocznie Europę, względnie europejskie problemy, nie wnosząc przytem nic nowego do sztuki, prócz filozoficznej pozy i balastu retoryki dość męczącej. Niepotrzebnie też kierownictwo naszego teatru wybrało się nawzajem do odkrycia „Ameryki” i uraczyło nas sztuką, której — jak reklamowało szumnie — **żadna scena polska jeszcze nie wystawiła**. Nie trzeba było ubiegać się o laur pierwszeństwa w zaprodukowaniu tego fabrykatu, pozbawionego prawdy psychologicznej i klócejącego się co krok z poprzednim założeniem.

Skoda też było nakładu pracy reżyserskiej **Żyteckiego** i całego zespołu, który zagrał to sztuczidło bardzo dobrze. **Żytecki** wyrobił sobie już markę artysty mającego szczególną predylekcję do sztuk i postaci psychopatycznych. Z wyjątkiem (niepotrzebnie zresztą) zdjętego z afisza „Kredowego koła” cała galeria ludzi chorych, zbroczonych jak „Morphium”, „Myśli”, „Sonata kreutzerowska” i t. d. jednym słowem postacie niesympatyczne. A jednak inteligencja tego artysty, siła ekspresji, dykcja, umiejętność wżycia się w rolę i przejęcia się

nią, warte także postaci „budujących”. Nie jest winą artysty, że cierpienia jego były mało wzruszające i że w stosunku do zbrodniarzy instynktów Kurta galeria plotkarzy pastwiących się nad nim, wydaje się należytą karą.

**Michnowska** jest zbyt wytrawną artystką, by nie odczuła, że rola Marty nie całkiem leży w jej zakresie, reszta zespołu stworzyła po stacie żywe i plastyczne, jakkolwiek wszystkie są epizodyczne. Wśród nich na szczególną wzmiankę zasługuje **Rybicka**, która rolę starej ciotki zagrała wspaniale, objawiając jeszcze dawną „rasę” aktorską, będącą niestety w zaniku, i stwarzając z epizodu prawdziwy klejnocik artystyczny. **Klimontowiczówna** również wybiła się dodatnio jako siostra Kurta, enfant terrible i amerykańska dzika kaczka która prawdę mówi otoczeniu i jedna rozumie Martę, a gdy patrzy na jej cierpienia, chce się zapisać do ligi „anty porodowej” (jedyna oryginalna pointa w sztuce!). Doskonała żmijka, która raby się ochoczo przydeptała chciało stworzyła **Poraska**, artystka niewątpliwie zdolna, zarysowująca się dodatnio już w nie pierwszej roli. — Niewdzięczna rola bezinteresowno go przyjaciela, który nie wiadomo po co, unija się po scenie, dostała się **Strachockiemu**, zajmujący — jak zwykle — epizod dał **Zabiński**, robili co mogli: **Fertner**, **Kieszczyński**, **Koczyrkiewicz**, **Kwiatkiewiczowa**, **Smereczanka**.

Niemowę na szczęście pozostało za kulisami.

Szkoda było trudu odkrywania Ameryki...

J. Geszwind.

— 80 —

## † Dr. ERNEST ADAM.

Lwów, 23 listopada.

Po dłuższych cierpieniach zmarł wczoraj we Lwowie w 57 roku życia senator dr. Ernest Adam, wielce zasłużony obywatel, którego śmierć wywołała szczery i prawdziwy żal w szerokich sferach naszego miasta.

Ś. p. Adam, syn znanego kupca we Lwowie, po ukończeniu studiów poświęcił się pierwotnie dziennikarstwu i był za czasów ś. p. Asnyka i Romanowicza i Mieczysława Pawlikowskiego przez dłuższy czas członkiem redakcji „Nowej Reformy”. Następnie przeniósł się do Lwowa i razem z drem Maksymilianem Liptayem, założył tu „Kasę zaliczkową”, która przemieniła się z czasem w „Ziemski Bank Kredytowy”.

Do ostatniej chwili zmarły wraz z dr. Liptayem był dyrektorem tego banku.

Od wieku młodego ś. p. Adam był wybitnym działaczem narodowym, człowiekiem kryształowego charakteru, cieszącym się wielkim uznaniem i czcią powszechną we wszystkich obozach i stronnictwach.

Przez długie lata był radnym m. Lwowa, posłem Sejmu galicyjskiego i austriackiej Rady Państwa, następnie posłem Sejmu polskiego a ostatnio senatorem. Ś. p. Adam poświęcił całe swe życie sprawie publicznej. Przez długie lata był prezesem duszą Towarzystwa Szkoły Ludowej. Na polu oświatowym zasłużył się wielce. Był bardzo ofiarnym obywatelem a między innymi twórcą Towarzystwa Szkoły Ludowej, w czasach, kiedy u nas był jeszcze wielki brak szkół ludowych. Był też założycielem Bursy Grunwaldzkiej.

Ś. p. Adam od wielu lat był wdowcem, żyje jeszcze matka zmarłego, starszka. Osierocił córkę Marię, zamężną Pawlikowską i syna dra Adama Adama, urzędnika dyrekcji P. K. O. w Warszawie.

Pogrzeb odbędzie się o godzinie 2 popołudniu z domu żałoby na cmentarz Łyczakowski.

Cześć pamięci jednego z najzamożniejszych obywateli!

## Tajemnicza eksplozja.

Piekielna zemsta pozbawionego pracy.

Lwów, 23 listopada.

W Rudzie Tuszowskiej pow. Kolbuszowa zdarzył się wypadek, który omal nie poślągnął za sobą życia ludzkiego i ze względu na swą tajemniczość daje wiele pracy tamtejszej policji.

Na leśniczówce w mieszkaniu leśniczego N. Springa, gdy służąca paliła w piecu piekarskim nastąpiła eksplozja jakiegoś materiału wybuchowego. Odłamek cegły zranił służącą ciężko w bok.

Piec został doszczętnie zburzony oraz zarysował się sufit. Zawiadomiono o wypadku policję. Wdrożone dochodzenia ustaliły, że puuszka z prochem została wmurowana w jedną z ścian pieca piekarskiego i wskutek ogromnego gorąca eksplozowała. Kto puuszkę tę wmurował nie zdołano na razie stwierdzić. Sprawa ta przedstawia się bardzo tajemniczo, gdyż nikt obcy do kuchni nie ma przystępu, a poza tem Spring bawi w Rudzie od niedawna, nie ma tam zatem wrogów. Zachodzi

dzi podejrzenie że poprzednik Springa, gdy został zwolniony z tej posady obmyślił ten piekielny plan zemsty na następcy.

Dochodzenia w toku.

## Walne Zgromadzenie Związku Obrońców Lwowa.

Lwów, 23 listopada.

W niedzielę wieczorem odbyło się doroczne Walne Zgromadzenie Związku Obrońców Lwowa, którego bardzo burzliwy przebieg ujawnił silne opozycyjne nastroje większości członków przeciw dotychczasowemu zarządowi z prez. Hoszowskim na czele. Prezesem na rok 1926/27 wybrany został przeważającą większością kandydat z listy opozycyjnej puik. rezerw. Baczyński. Przewodniczący zebrania p. dr. Węgrzynowski, widząc nastrój zebranych, odroczył bez uzasadnionej przyczyny wybory reszty członków Rady Zarządowej do przyszłego tygodnia.

Obszerniejsze sprawozdanie, z braku miejsca w dzisiejszym numerze, umiemy jutro.

## O dach nad głową.

# Gdzie i za ile można we Lwowie otrzymać mieszkanie?

Druga lista lichwiarzy mieszkaniowych.

Lwów, 23 listopada.

Rewelacje „Kuriera Lwowskiego” o wstępnym handlu mieszkaniowym i wyzysku ludzi bezdomnych, jaki zupełnie jawnie dokonywany jest we Lwowie nawet przez ludzi stojących na wysokich szczeblach drabiny społecznej, wywarły wielkie wrażenie w całym mieście. Dowodem tego jest szereg listów od naszych Czytelników z wyrazami uznania za odważne poruszenie tej boleskiej społecznej, o które zwykle „się nie mówi”.

Wśród listów tych nie brakło oczywiście i takich w których zawarto pogróżki pod naszym adresem. Oczywiście autorów tych listów, jakkolwiek anonimowych, łatwo się domyśleć... Niektórzy z Czytelników zapytywali nas, jakie konsekwencje z ujawnienia lichwiarzy mieszkaniowych, wyciągnęły władze powołane do walki z tą plagą. Niestety na to pytanie nie umiemy odpowiedzieć.

Najbardziej charakterystycznym objawem jest jednak zupełny brak jakichkolwiek sprostowań, mimo, iż wymieniliśmy dokładnie ulice i numery kamienic, w których są wolne mieszkania do nabycia, za dolary. Świadczy to o tem, iż pociski nasze zostały wymierzone celnie, a informacje, jakie posiadamy opierają się na ścisłych podstawach.

Stosownie do zapowiedzi, umieszczamy dziś

### DRUGA LISTA LICHWIARZY MIESZKANIOWYCH.

Zaczynamy od dzielnicy łyczakowskiej, która obficie w mieszkania do nabycia „tylko dla zamożnych”.

I tak przy ul. Łyczakowskiej otrzymać można mieszkanie, opróżnione po pewnym doktorze, składa-

jące się z 3 pokoi z kuchnią. Mieszkanie to kosztuje

„tylko” 500 dolarów,

które przyjąć może pewna pani zamieszkała przy ul. Łyczakowskiej 58, załatwiająca ten dyskretny interes.

Niedaleko od tego mieszkania można otrzymać nieco mniejsze i tańsze. Mieści się ono przy ul. Łyczakowskiej 113.

Za dwa pokoje z kuchnią trzeba zapłacić 350 dolarów.

Znacznie bliżej śródmieścia, bo przy ul. Łyczakowskiej 23 są do nabycia dwa pokoje z kuchnią, za które jednak żąda ich właściciel

1.000 dolarów.

Na usprawiedliwienie tej wygórowanej ceny podaje on, iż mieszkanie mieści się na parterze.

Również w tej samej dzielnicy, bo przy ul. Hausnera 7, są aż 4 mieszkania!

Dwa

po jednym pokoju łyży i kuchni w cenie 300 dolarów

za każde mieszkanie i dwa po jednym pokoju po 150 dolarów. (I mówią o braku mieszkań we Lwowie!).

Jest jeszcze jedno mieszkanie w dzielnicy łyczakowskiej, a mianowicie przy ul. Hoffmana 3, II. p., za które zapłacić trzeba 350 dolarów. Za te pieniądze można się stać posiadaczem pokoju, łyży i kuchni.

Ale i na drugim krańcu miasta, w dzielnicy „Nowego Świata” również można zamieszkać. Trzeba tylko posiadać „to co najważniejsze” w tych sprawach. Ot p. p. za „marnych” 300 dolarów jest do nabycia mieszkanie przy ul. Murarskiej 36 a, na I. piętrze, składające się z 2 pokoi i kuchni.

Obok zaraz, bo przy ul. Potockiego 1. 50, czeka na lokatora eleganckie mieszkanie, 5-cio pokojowe z

centralnem ogrzewaniem. Lokator ten musi jednak być nie byle jaki pan, gdyż

oprócz 1.000 dolarów „odstępnego” płacić ma czynsz miesięczny w wysokości 300 zł.!

Skromniejsze już jest mieszkanie przy ul. Na Bajkach, ale o niem trzeba opowiedzieć bajkę. Oczywiście bajkę prawdziwą. W mieszkaniu tem składającym się z 2 pokoi z kuchnią mieszka pewna starszka. Nad starością samotną tej pani zlitowały się zakonnice i ofiarują jej miejsce w klasztorze. Wzróżd jednak pragną pobożne zakonnice mieszkanie starszki „puścić na pasek” za 350 dolarów.

Jak z tego widać,

moda sprzedawania mieszkań dociera wszystkich sfer.

Ale przejdźmy do „grubszych ryb”. Przy ul. Szumlańskich 17 (II. p.) sprzedają 4 pokoje z kuchnią za 900 dolarów. Przy ul. Mochackiego 6, dwóch lokatorów puszcza na pasek swe wspólne

mieszkanie 4 pokojowe za 1.200 dolarów.

Przy ul. Wągliwicza 1 (II. p.) nabył pewien pan, (biedny uciekinier z Rosji) 4 pokoje z kuchnią za 650 dolarów.

3 pokoje z kuchnią są do nabycia przy ul. Pełczyńskiej 33, za 600 dolarów.

Korowód lichwiarzy mieszkaniowych zamykają sprzedawcy mieszkań przy ul. Długosza 26 (1 pokój i kuchnia — 300 dolarów); Jakóba Hermana 28 ((1 pokój i kuchnia — 270 dolarów) już sprzedane! i przy ul. Kochanowskiego 41 (1 pokój i kuchnia — 120 dolarów).

Bilans dzisiejszy zamykamy 36 pokojami z przynależnościami za 8.090 dolarów! (ośm tysięcy dziewięćdziesiąt dolarów!).

Może narazie wystarczy?

## Nieuzasadnione alarmy o masowych niewypłacalnościach kupców małopolskich.

Warszawa, (Tel. wł.).

„Codzienne wiadomości ekonomiczne” donoszą:

„Bawiący w Małopolsce przedstawiciele wydziału ochrony kredytu, przy stowarzyszeniu kupców miasta Łodzi, wysłani w celu załatwienia szeregu spraw, wynikłych na tle zobowiązań kredytowych, nadesłali sprawozdanie ze swego pobytu w Rzeszowie, Przemyślu i Lwowie. Według tych informacji, alarmy o niewypłacalnościach masowych i protestach weksli kupców małopolskich są nieuzasadnione. Wyniki pobytu przedstawicieli handlu łódzkiego w większych ośrodkach Małopolski, przyczynią się do zlikwidowania istniejących na rynku łódzkim obaw co do solidności handlu małopolskiego”.

## Shaw przyjął nagrodę Nobla.

Londyn, (Tel. wł.).

Bernard Shaw oświadczył, że po namyśle zdecydował się przyjąć nagrodę Nobla, która w pierwszej chwili odrzucił. Shaw przeznaczył całą sumę na propagandę literatury szwedzkiej w Anglii.

## GWALTOWNA BURZA NAD WIELKĄ BRYTANIĄ.

Londyn, 22. 11. (PAT.) W ostatnią sobotę i niedzielę nad Wielką Brytanią i otaczającymi ją morzami przeszła gwałtowna burza. Kilka mniejszych parowców wyrzuconych zostało przez fale na mieliznę lub rozbitych o skały wybrzeżne.

## KRWAWA DEMONSTRACJA KOMUNISTYCZNE W LIZBONIE.

Paryż, 22. 11. (AW.) Z Lizbony donoszą o wybuchu tam zamieszkałych komunistycznych, które doprowadziły do krwawych starć na ulicach miasta. Komuniści sformowani w t. zw. „czerwony legion”, korzystając z wielkiej manifestacji politycznej zwróconej przeciw rządowi, uderzyli z bronią w rękę na policję. W starciu zostało rannych kilkanaście osób w tem dyrektor policji.

## OD ADMINISTRACJI Czas odnowić prenumeratę na Grudzień!



Zalegających z prenumeratą P. T. Abonentów upraszamy o rychłe wyrównanie zaległości przez przekazanie na P. K. O. Nr. 153.215 lub przekazami pocztowymi, by nie spowodować wstrzymania wysyłki pisma.

## Bank Unji a sprawa ubezpieczenia urzędników.

Lwów, 23. listopada.

Związek zawodowy pracowników bankowych nadsyła nam następujące pismo:

Bank Unii w Polsce — a Union Bank we Wiedniu, to jedna i ta sama instytucja finansowa, mająca za zadanie gromadzić zyski z rozmaitych interesów na terenie Państwa polskiego, choćby nawet kosztem swych własnych pracowników biurowych. Wszelkie zgarnięte zyski płyną do Centrali wiedeńskiej na wysokie gaże dyrektorów, którzy nie kierują się żadnymi względami etycznymi i materialnymi swych pracowników biurowych, licho zresztą honorowanych.

Wyzysk urzędników nie ogranicza się tylko do poborów miesięcznych, ale skierowany jest przeciw funduszom ubezpieczeniowym, na które urzędnicy przez całe swoje życie składali należności ubezpieczeniowe, ażeby na starość nie zginać z głodu albo nie żyć z jałmużny.

Dodać należy, że te same instytucje utrzymują pensjonistów we Wiedniu z funduszu pensyjnego do którego właśnie Polacy urzędnicy składali wkładki ubezpieczeniowe, a z których na starość ko-

rzystać nie mogą, gdyż dyrekcja sprawy tej załatwić nie chce.

Celem obrony swych praw i majątku pensyjnego, który stanowi podstawę bytu materialnego na starość, zmuszeni byli urzędnicy Banku Unji we Lwowie, skierować całą sprawę na drogę sądową, ponieważ dyrekcja nie chciała tej ważnej sprawy i słusznej, ugodowo załatwić.

Kiedyż wreszcie doczekamy się sanacji moralnej zapowiedzianej przez czynniki miarodajne w Państwie.

Do sprawy tej powrócimy jeszcze.

### M. GESZWINDOWA

Przygotowała wzorów szkół zagranicznych od samodzielnej, twórczej, pracy w przemyśle artystycznym.

Nauka obejmuje: rysunek kompozycyjny dla tkactwa, hafciarstwa, koronkarstwa, robot metalowych i ceramicznych.

Teoria harmonii barw, modelowanie, perspektywa, geometria wykreślna. Hist. sztuki i kostjumu, towaroznawstwo.

Hafty, koronki, batik, roboty w metalu skórze i drzewiu.

Zgłoszenia przyjmuje przedpołudniem. Ul. Reja 3, prawy parter

## Zmiany w administracji.

Lwów, 23 listopada.

W najbliższym czasie mają nastąpić zmiany osobowe na stanowiskach wice-wojewodów i naczelników Wydziałów w województwach małopolskich.

W związku z temi zmianami wymieniane są już obecnie osoby, które mają objąć te stanowiska. Według ostatnich wiadomości na stanowiska te są upatrzani urzędnicy zatrudnieni przy województwach w Królestwie i na Kresach.

Zamierzone przeniesienie urzędników z Królestwa, względnie Kresów na stanowiska naczelników Wydziałów w Małopolsce nasuwa pewne wątpliwości i zastrzeżenia.

Pierwszeństwo w uzyskaniu tych stanowisk należy się bowiem niewątpliwie urzędnikom województw małopolskich, którzy nabyli uprawnienie do ubiegania się o te stanowiska na podstawie swej długoletniej nieprzerwanej służby przy województwach małopolskich, ustalenia w dotychczasowej służbie, list star-

zeństwa i posiadanych kwalifikacji. Względy zatem prawne i słuszność wymagają, aby nabyte przez tych urzędników uprawnienia były przez władze centralne szanowane, t. j. aby przy obsadzaniu wakujących posad naczelników w Małopolsce, brano pod rozwagę wyłącznie tylko urzędników tych województw.

Względy polityczne nie powinny tu być przeszkodą, gdyż w województwach małopolskich pracuje cały szereg urzędników, politycznie i partyjnie dotąd nie zaangażowanych.

Urzędnicy z Królestwa, względnie z Kresów, którym Rząd chce poruczyć stanowiska naczelników Wydziałów w Małopolsce, nie znają ustawodawstwa obowiązującego na terenie Małopolski, nie znają stosunków miejscowych, przydzielenie ich zatem do województw małopolskich nie jest celowe, nie leży w interesie służby, a byłoby z krzywdą dla tutejszych urzędników.

## Postulaty lwowskich kupców spożywczych.

Lwów, 23. listopada.

W niedzielę odbyło się w sali tutejszej Izby handlowej i przemysłowej pod przewodn. r. Maksymowicza walne zebranie kupców spożywczych, na którym po referatach uchwalono następujące rezolucje:

Walne zebranie kupców detalistów spożywczych miasta Lwowa uchwała domagać się od Sejmu, Senatu i Władz rozszerzenia czasu pracy w handlach spożywczych do 14 godzin dziennie, nie naruszając przytem 8-godzinnej pracy dla pracowników handlowych.

2) Zebranie sprzeciwia się kategorycznie, aby innym branżom, jak sprzedawcom cukierków, owoców i łakoci zezwalano na inne godziny zamykania ich miejsc sprzedaży, aniżeli kupcom spożywczym, gdyż godziłoby to w byt i egzystencję przeszło 2000 kupców

spożywczych miasta Lwowa.

3) Zebranie detalistów wyraża Prezydium i Radzie m. Lwowa podziękowanie i uznanie za ich bezstronne stanowisko i sprawiedliwą uchwałę. Wybrano delegację złożoną prócz prezydium z 6 członków zebrania, która ma się udać do p. Wojewody, prezydenta miasta i Ministerstwa w Warszawie i przedstawić postulaty zgromadzenia.

### Nadesłane.

PIĘKNE I TRWAŁE OPRAWY KSIĄŻEK

wykonuje:

Introligatornia Krzywieckiego

LWÓW, PIEKARSKA 1 C.

(Gmach Tow. pensyjnego). 3186

Głosnik „Kurjera Lwowskiego” z 24. 11. 26

ARGYRIS HEFTALIOS. 2

## Marinos Kontaras

Nowela.

Z nowogreckiego oryginału przełożył Leon Sternklar.

(Ciąg dalszy).

Kapitan Athanasios nigdy nie był w kłopotach, o czym ma rozmawiać, nie brakło mu nigdy tematu. Tym razem nasuwał on się sam przez się; była nim, rzecz jasna, osoba starego Marinosa Kontarasa, sławnego wifka morskiego z Moskonisi, który niegdyś cały Wschód napelniał trwogą i szerzył wszędzie postrach.

— Zaczynamy od początku, — rzekł kapitan i mówił dalej:

— Byłem jeszcze małym dzieckiem, chłopakiem okrętowym na statku kapitana Manolisa — świeć Panie duszy jego — wtem przybył pewnego dnia prom Marinosa Kontarasa. Bóg wie, skąd go ścigano, że się tu schronił, aby się ukryć. Był bowiem zawsze zawikłany w jakąś sprawę awanturniczą. Jeżeli było zabójstwo, to był napad rabunkowy. Miał na swej łodzi pięć lub sześć polipów morskich, kilka o-

stryg i jeźowców. Przybywał niezawodnie dla roboty. Był to człowiek niepoohamowany niczem. Nóż jego był zawsze skrwawiony, czasem nawet jego własną krwią, gdy się upił i krajał swoje własne ciało, by okazać odwagę. Był on też w istocie dzielny i pięknym palikarem\*) co się zowie.

Gdy łódź jego tu w dole przybiła do brzegu, wysiada on, idzie prosto ku winnicy Grzegorza Fyzekisa, przeskakuje bez ceremonii przez mur, napelnia szybko swój fartuch winogrami i wraca napowrót, jak gdyby to nie był on. W chwili jednak, gdy stamtąd wychodził, pochwyił go poszkodowany właściciel. Ten był w owym czasie bohaterem wioski, strasznym krzykaczem. Na widok złodzieja poczynął tedy krzyżeć w niebogłosy. Kontaras śmieje się tylko i idzie śmiało ku swej łodzi. Fyzekis śpieszy za nim, sąsiedzi słyszą krzyki i zbiegają się jeden po drugim. Marinos siada spokojnie do swej łodzi i zajada swobodnie zdobyte winogrona wraz z swymi towarzyszami. Nasi ludzie unoszą się gniewem; rzucają się do łodzi i chcą pochwyć zu-

\*) Palikari, młody bohater, ideał rycerskości i męstwa u dzisiejszych Greków, jak junak u Serbów. (Przy pisek tłumacza).

chwałęgo rabusia. On wyskakuje jednak, wybiega na wybrzeże, chwytając za nóż i woła:

— „Do króset diabłów, czy nie wiecie, że ja jestem Marinos Kontaras?”

— Na te słowa zastygła wszystkim krew w żyłach. Fyzekis jednak nie myślał się cofać wraz z innymi, obawiał się bowiem, że znajomi jego będą go potem jeszcze więcej wyśmiewać. Odzywa się przeto w ten sposób do zuchwałego napastnika:

— „A ja nazywam się Grzegorz Fyzekis. Jeżeli masz odwagę zmierzyć się ze mną, odrzuć precz od siebie nóż i wyjdź do mnie, a tu, na lądzie, możemy się mocować ze sobą”.

— Marinos spojrział przeciwnikowi swemu bystro w oczy i uśmiechnął się. Zdejmuje kamizelkę, rzuca ją wraz z nożem na ziemię i zaczyna biec dokoła i wywijać rękoma, jak gdyby szedł do tańca. To samo czyni także Grzegorz.

— A kto upadnie, ten płaci dziś całemu towarzystwu.

— Aż do rana, — odpowiedział Marinos.

— I muzykę także?

— I muzykę także.

— Rzucili sobie dzikie spojrzenie i skoczyli jeden na drugiego. Walka była nierówna i rozstrzygnięta,

zanim jeszcze można było amen powiedzieć. Kontaras chwycił Fyzekisa za biodra i położył go na ziemi w całej jego długości.

— Już dość, Grzegorzu, przegrałeś, — wołają doń nasi.

— Grzegorz podniósł się z ziemi, otrząsł się, wdział napowrót kamizelkę i pomyślał sobie, że byłoby przecież lepiej, gdyby był stracił same tylko winogrona.

— Wieczorem, w wianami Theoharisa, było pełno ludzi. Cała wieś zebrała się przed tym domem, by widzieć sławnego awanturnika, Marinosa Kontarasa. Człowiek ten, który, wykonując swój „zawód”, zmienił się w dzikiego zwierza, wydawał się teraz aniołem. Tylko w Moskonisi przychodzą na świat tacy dorodni palikarowie. Rosły był, jak cyprys, a w pasie szczupły. Oczy miał duże i piękne, jak dziewczęca, a wasy czarne i podkrecone, jak hak kotwiczny. Wszyscy spoglądali nań z podziwem, gdy siedział na stołku i pił zdrowie Grzegorza. Zawarł z nim przyjaźń i związek braterski i wychwalał jego słodkie winogrona. A Grzegorz był dumny z tego, że ma takiego chwata za przyjaciela, chociaż go tenże obalił poprzednio na ziemię.

(C. d. n.)

## „Dzień oszczędności“

Zapoczątkowany kongresem w Warszawie, obchodzi Małopolską dnia 5-go grudnia b. r. — Komitety związane po miastach ustaliły na ten dzień program w rozmiarach skromnych: w czasie nabożeństwa kazania z uwzględnieniem oszczędności, jako cnoty o wysokiej wartości społecznej; publiczny odczyt; pogadanki na temat idei oszczędności w szkołach i stowarzyszeniach społecznych; rozdawnictwo broszur propagandowych.

Protoktorat „Dnia Oszczędności“ objęli: Ks. arcyb. Bolesław Twardowski, Ks. arcyb. Józef Teodorowicz; Wojew. lwowski Dr. Paweł Garapich; Wojew. stanisławow-

ski Aleksander Des Loges; Wojew. tarnopolski Dr. Lucjan Zawistowski; Prezydent miasta Józef Neumann; Dowódca Okr. Korp. VI. Jen. Władysław Sikorski; rektorzy wyższych uczelni. Zastępca kuratora szkolnego Bronisław Czerny; Prezes Sądu Apel. Dr. Adolf Czerwiński; Prezes Izby Skarbowej Dr. Tadeusz Polak; Prezes Prokuratury Dr. Karol Hamerski; Prezes Dyrekcji kolei Paweł Prachtel Morawiański; Prezes Dyrekcji Poczty i Telegrafów Kazimierz Dutczyński; Prezes Towarzystwa Dziennikarzy polskich Bronisław Laskownicki; Dyrektor Kasy Oszczędności Dr. Ferdynand Kwiatkowski.

## Stulecie giełdy paryskiej.

Paryż, w listopadzie.

Przed kilku dniami minęło sto lat jak został otwarty nowo wybudowany gmach giełdy w Paryżu. Budynek ów obliczony pierwotnie na pomieszczenie 2000 osób, dziś jest za mały, mimo iż w r. 1906 przeprowadzono rekonstrukcję.

Kto w południowej godzinie nieopatrznie przechodzi przez ulicę Vienne na plac Giełdy, ten zostaje wprost ogłuszony, krzykiem i zdumionym tłumem tłoczącym się do wrót „Sesamu“. Obliczono, że dziennie do 7000 osób przebywa o tej porze przed giełdą. Wobec szczupłości miejsca, postanowiła gmina Paryża przenieść giełdę, na peryferje miasta, gdzie projektują postawić olbrzymi gmach. Zanim jednak ów projekt się urzeczywistni, to jak pisze jeden z dowcipnych dziennikarzy: „ludzie dalej cisnąć się będą w kamiennym gorsocie filarów“ pałacu giełdy, liczbą ich wzrosło do 12-tu tysięcy, a potężne echo rozgwaru przenikać będzie najdalsze ulice.“

W XV wieku, kiedy to transakcjami pieniężnymi zajmowali się tylko złotnicy, giełda ich znajdowała się w miejscu, które jest jeno wspomnieniem w pobliżu Pont aux Champs. W XVII w. przenieśli się maklerzy na podwórze gmachu sądowego, skąd ich wyrzucili sędziowie. Przenoszą się do parku Royal obok Bastylli, gdzie urzędują otwarcie, aż do chwili słynnych malwersacji Szkota Law'a. Potem giełdciarze kryli się, atoli

rząd widząc, że tem jeno przynosi szkodę ludziom i państwu, oddaje im do użytku budynek, w którym mieści się obecnie narodowe muzeum. W r. 1793 konwent zamyka giełdę, której dyrektorjat pozwała znów urzędować w Luwrze. Nakoniec Napoleon wyzwala giełdciarzy od wiecznej tułaczki, zatwierdzając plany budowniczego Bregniart'a, który w r. 1826 wykańczą obecny gmach giełdy.

NADESLANE.

WILLIAMS



dobrze goli

HOLDER TOP DOUBLE CAP  
normalne opakowanie mydła do golenia idealne opakowanie mydła do golenia

Przy nowem opakowaniu „DOUBLE CAP“ unika się dotknięcia ręką mydła.  
Fabrykant: The J. B. WILLIAMS Company Glastonbury, Conn. U. S. A.  
Generalny przedstawiciel  
M. E. MAYER, Wien I,  
punkty sprzedażne:  
Dr. F. E. KAHANE, Kraków, Starowiślna 32.  
M. GRAFF, Warszawa, Jerozolimska 93. 3207

Do nabycia wszędzie!  
Do nabycia wszędzie!

Kartka z Paryża.

## Chwila w Moulin Rouge.

Paryż, w listopadzie.

Noc. Dwa olbrzymie skrzydła słynnego Moulin Rouge jaskrawo oświetlone. zataczają złote kręgi na czarno-aksamitnym tle nieba. Małe drzwiczki prowadzą do świątyni przestępstw, grzechów, lecz wprawdzie trzeba przejść długi korytarz, w którym rezyduje dyskretnie schowana kasjerka, podając „entree“ z uśmiechem rajskej Ewy. U progu sali stoi zawsze kilku panów wyfraczonych, zdaje się że są to agenci. Sala nie robi dodatniego wrażenia, nieporządek, brud i krzyk. Po marańczowo ściany zdobne w groteskowe figury przypominają chaldejską sztukę. Po jednej i po drugiej stronie sali, grają orkiestry: tango i jazz, otoczone rubinowymi lampkami. Z jednej strony sali wznosi się łożo, po za którym widać wielką przestrzeń oświetloną, aż do baru amerykańskiego. Sala ta robi najlepsze wrażenie, kiedy się na nią patrzy z jakiejś łoży. Pary tańczące są tak zatopione w swoim tańcu, że ma się wrażenie jakoby odprawiały jakiś obrzęd religijny.

Kto pamięta Moulin Rouge z czasów kiedy to w modę wchodził kan kan, ten spostrzeże wnet różnicę że

temperament i kaprys były w on czas nie bardzo powściągliwe. Istnieje nawet „obawa“, że w „młynie“ zaczyna panować elegancka atmosfera. Wszakżeś wolno wchodzić doń ludziom tylko porządnie ubranym. Co do kobietek, to jest względne, bo im mniej ubrana, tem większe ma powodzenie; u mężczyzn musi widnieć na szyi bezwzględnie miękki kołnierzyk, taki pająk otulony szalem, zostaje dwomnym gestem wyproszony za drzwi.

Można zauważyć i takich gości, którzy mają smoking i fular artystycznie wiązany w okół kołnierza, jakiś odwieczny frak z kolorową kamizelką w kwiaty. Bez zarzutu ubrani są tylko murzymi, zawsze trzymający się razem, namiętni tancerze charlestona. Nie brak małych, zgrabnych dziewczuszek, które wprost szaleją usłyszawszy, że jazz przygrywa do tego modnego tańca. Wtedy inni mężczyźni idą w ką, a synowie Afryki tryumfują. W Moulin Rouge spotyka się wszystkie rasy, i słusznie ktoś rzekł, że jest on „trzecim biegunem“ ziemi, który każdy przybywający do Paryża odnaleźć musi.

## Nafta z węgla.

Nowy Jork, w listopadzie.

Na posiedzeniu konferencji węglowej w Pittsburgu profesor Bergins wygłosił odczyt o próbach produkowania oleju skalnego z węgla. Procesu transformacji referent dokonywał za pomocą wodoru. Bergins zaznaczył, że otrzymywanie ropy z węgla ma dla Europy większe znaczenie, niż dla Ameryki, z tego względu, że tereny naftowe w Europie dostarczają zbyt mało ropy.

Sposób, stosowany przez profesora Berginsa, opiera się na następującej podstawie: Węgiel zawiera 16 części wodoru na 1 część kwasu węglowego. By zamienić węgiel na ropę naftową, należy podwoić ilość wodoru. W tym celu węgiel poddaje się działaniu temperatury 300 do 350 stopni w przeciągu kilku godzin, nasycając go wodorem. Sto-

pniowo węgiel zamienia się w masę pół-płynną, a przy temperaturze 450 stopni przechodzi w stan płynny.

Dla produkcji oleju nadaje się najlepiej węgiel brunatny, aniżeli twardy. Przeciętnie 40 do 70 procent węgla daje się zamienić na ropę naftową.

Kalkulacja tej przemiany przedstawia się w sposób następujący: Z 1000 kg. drobnego — najlepiej mialu — węgla, otrzymujemy 150 kg. gazoliny, 200 kg. ropy naftowej, 60 kg. smarów i 80 kg. mazutu.

Gazolina, otrzymana z węgla, ma własności mieszanki: benzolu z gazoliną naturalną.

W Niemczech są już w budowie w Ruhrze dwie fabryki dla chemicznego przetwarzania węgla na naftę.

Nadesłane.



ALBORIL  
Samopiorący  
środek

pierze sam —  
bieli sam —  
desyntekuje —  
pod gwarancją nie niszczy bielizny.

Czytajcie

„KURJERA LWOWSKIEGO“

Rogowski Jan: Mazury Prusy. — Nasza Biblioteka Nr. 14. — Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich 8<sup>o</sup> — str. 32. — 1926. Wśród tomików „Naszej Biblioteki“, zainicjowanej przez Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, tomik czternasty, traktujący o Mazurach pruskich, na specjalną zasługuje uwagę. Znanca tamtejszych stosunków, dr. Jan Rogowski, mówi tam o geografii i geologii Pojezierza Mazurskiego, o historii Mazurów pruskich, ich zwyczajach, pieśniach i legendach, następnie zaś o dążeniach germanizacyjnych rządu pruskiego i wreszcie o polskiej pracy oświatowej.

Popierajcie cele Towarzystwa Szkoły Ludowej.

## Kurjer literacki.

Horacy w przekładach. Nakładem U. T. Vernella w Lozannie ukazało się interesujące wydawnictwo. Jest to luksusowy zbiór poezji Horacego w różnojęzycznych tłumaczeniach, rozmieszczonych w ten sposób, że w każdym z języków obcych dano jeden tylko przekład. W ciekawym tym zbiorze znajdujemy również jeden krótki wiersz Horacego w polskim przekładzie. Wiersz ten podano w tłumaczeniu Jana Piotrzyckiego:

Żyłem, w dziewczęta zakochany szczerze...  
Bo też i do mnie (niejedną pamięta!)  
Jakby do miodu, spieszyły dziewczęta  
Dziś broń miłością oddaję Wenerze.

Jako ci sławni wodze tryumfalni,  
Składam pochodnię, łuk i drażki owe,  
Którymi nieraz w noc księżycowe  
Drzwi podważałem panieńskich sypialni...

Co było kwiatem, zakwita pokrzywaj!  
Starość, nie radość i myśl ponure...  
Ejże Amorku, uciekaj co żywo,  
Bowiem kijaszkiem wytrzęsę ci skórę!

## STATYSTYKA BEZPIECZEŃSTWA W LOTNICTWIE.

Lwów, 23 listopada.

Według oficjalnych doniesień angielskich, nie zanotowano w roku 1925-26 żadnego ciężkiego wypadku z samolotami Imperial Airways. — Żaden pasażer, korzystający z samolotów tej kompanii nie został uszkodzony. Jedyny cięższy wypadek który miał miejsce w ciągu ostatniego roku sprawozdawczego, wydarzył się samolotowi francuskiemu, który na linii Londyn - Paryż zbłądził we ngle i będąc zmuszonym do lądowania zawadził o drzewo.

## Niegasnąca miłość.

Paryż, w listopadzie.

Johanna Calve, 70-letnia starszka zamieszkała w Bordeaux we Francji, nie mogła się rozstać z ciałem swego ukochanego męża. Przeto po jego śmierci, która nastąpiła jeszcze w styczniu, siedziała z trupem w jednym pokoju, a znajomyń wypowiedziała że mąż wyjechał. Dopiero niemożliwy odór wydobywający się z jej mieszkania zwrócił uwagę sąsiadów i zawezwana policja zrobiła porządek, a wierną żonę oddano do zakładu dla obłąkanych.

# Wielki pożar w Ustrzykach dolnych.

Spalono kilkadziesiąt domów mieszkalnych i tartak. Szkoda idzie w setki tysięcy dolarów.

Ustrzyki dolne. (Tel. wł.)

W niedzielę o godz. 5 popoł. w Ustrzykach dolnych wybuchł pożar w tartaku towarzystwa „Zagroda”. Tartak spłonął doszczętnie wraz z zapasem 3.000 m<sup>3</sup> drzewa. Akcja ratunkowa była utrudniona ze względu na brak wody. Płonienie wspomaganie wiatrem strawiło 10 budynków tartacznych, poczem przerzuciły się na miasto. Wśród mieszkańców przeważnie biednych, powstała panika. Na pomoc płonącemu miastu przybyło wojsko oraz okoliczne ochotnicze straże pożarne. — Wszelka ofiarność ratujących była bezskuteczna, żywioł bowiem ze straszną siłą i szybkością parł naprzód. Zaczęto zatem zabezpieczać

budynki rządowe, magazyny spożywcze, rafinerię nafty Ski Akc. „Fanto” oraz dworzec kolejowy. Nad ranem ostatecznie zburzono jedną kamienicę, która stała już częściowo w płomieniach i w ten sposób przerwano drogę żywiołowi.

Dziesiątki rodzin zostały bez dachu nad głową a setki ludzi bez egzystencji. Wdrożone dochodzenia ustaliły, że pożar powstał od iskry z lokomotywy, która w tym czasie przetaczała na torze tartaczynym wagony.

Na miejsce wyjechała komisja wojewódzka celem zbadania rozmiarów katastrofy, oraz zainicjowania akcji ratunkowej dla pogorzelców.

Szkoda idzie w setki tysięcy dolarów.

Towarzystwo „Zagroda” zaasekurowało tartak na 30.000 dolarów, zaś zapas drzewa na 15.000 dolarów.

Stu pięćdziesięciu robotników tartacznych straciło pracę.

Towarzystwo „Zagroda” zapewnia jednak, iż znajdą oni zajęcie przy usuwaniu spalenizny, albowiem odbudowa tartaku nastąpi w jak najkrótszym czasie.

Informują nas, że gdyby pożar dotarł był do znajdujących się w Ustrzykach dolnych rezerwoarów wafry, całe miasteczko poszłoby z dymem.

Dopiero wczoraj wieczorem pożar został zupełnie zlokalizowany.

POŚWIĘCONY POLSCE DODATEK „TIMESA” LONDYŃSKIEGO. Londyn. (Tel. wł.)

Ukazał się tu dodatek przemysłowy „Timesa”, poświęcony Polsce i Gdańskowi. Dodatek ten p. t. „Times Trade and Engineering Supplement”, wydany przy współudziale warszawskiej „Agencji Wschodniej” obejmuje 70 stron wielkiego formatu i jest bogato ilustrowany.

—00—

POSTULATY KAMIENICZNIKÓW.

Warszawa, 22. 11. (AW). Na wczorajszym Zjeździe właścicieli nieruchomości uchwalono utworzyć organizację w skład której weszłyby wszystkie stowarzyszenia właścicieli nieruchomości miejskich. Zadaniem tej organizacji byłoby przeprowadzenie akcji w sprawie zniesienia ustawy o ochronie lokatorów.

—00—

STAN WYJĄTKOWY W IRLANDJI

Dublin, 22. 11. (PAT). W związku z niedawnym napadem na koszarę gwardji narodowej rada wykonawcza wolnego państwa Irlandji proklamowała stan wyjątkowy. Wobec tego wchodzi w życie przepisy niedawno ogłoszonej ustawy o bezpieczeństwie publicznym. Parlament zwołany zostanie na 24 bm.

—00—

## Energiczna walka z drożyzną.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 22. 11. Komitet ekonomiczny ministrów rozpatrywał sprawę ustalenia nowych cen na cukier i wypowiedział się przeciwko wyższym cenom cukru w detalu.

Komitet zastanawiał się nad spr-

wą gwałtownej wyżki cen żyta i doszedł do przekonania, że cena ta jest nadmierna i wygórowana. Komitet postanowił przedłożyć Radzie ministrów ewentualne wyjście z sytuacji przez 1) zamknięcie granic

dla wywozu żyta, ewentualnie wprowadzenie cla wywozowego, 2) przez zakup znaczniejszych ilości żyta zagranicą dla zabezpieczenia rynku wewnętrznego a nawet dla ewentualnej interwencji.

## Roman Dmowski o swej secesji.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 22. listopada. Przedstawiciel „Gaz. Warsz. Por.” w związku z krążącymi w kołach politycznych wersjami o wystąpieniu Romana Dmowskiego z ZNL zwrócił się do niego z zapytaniem czy nie ma czego do powiedze-

nia w tej sprawie. Roman Dmowski w odpowiedzi swej zaznaczył, że nic pozytywnego nie może w tej chwili powiedzieć. Pogłoski o jego stanowisku politycznym są fałszywe.

—10 0X—

## Przegrupowania w kresowych partjach radykalnych.

Warszawa, 22. 11. (AW). Niedawno nawiązane porozumienie pomiędzy skrajnie lewicową Niezależną Partją Chłopską a półkomunistyczną białoruską robotniczo - włościańską organizacją „Hromada” na kresach półn. - wschodnich uległo zerwaniu, przyczem stosunki między N. P. Ch. i „Hromadą” zaostrzyły się znacznie. Ostatnio N. P. Ch. nawiązała rokowania z istniejącą jedynie na terenie wileńskim organizacją polityczną „Włościański Zw. Kresowy” stanowiący do niedawna

autonomiczną grupę „Wyzwolenia”. W najbliższym czasie oczekiwane są łączy fuzji obu stronnictw. Pomiedzy Polską Partją Komunistyczną a partją komunistyczną Białorusi zachodniej nastąpił ostry konflikt, tak, że białoruscy komuniści wyłamali się z łódzkiej solidarności partji. Akcję komunist. na terenie Rzplitej zamieszkałym przez Białorusinów prowadzi obecnie z wielką intensywnością białoruska robotniczo - włościańska „Hromada”.

—10 0X—

## „Tydzień nauki chodzenia ulicami”.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 22. listopada. Celem unormowania ruchu pieszo na ulicach Warszawy komisariat rządowy organizuje „Tydzień nauki chodzenia ulicami”. Przy najbardziej ożywionych arteriach komunikacyjnych instruktorzy policyjni w ciągu

tygodnia bieżącego będą uczyli publiczność zasad przechodzenia ulic. Po tygodniu przeszkolenia policja będzie stosować doraźne kary administracyjne za nieodpowiednie chodzenie.

—10 0X—

## Powstanie w Albanji.

Belgrad, 22. 11. (AW). „Wreme” donosi ze Skutari, że potwierdza się wiadomość o wybuchu powstania w północnej Albanji, celem usunięcia obecnego rządu Achmeta Zogu. — Ruch ten powstał wśród szczepu Mirditów, a następnie rozszerzył

się na inne szczepy. Powstańcy rozbili żandarmerię i szykują się do marszu na Tirane. Rząd skoncentrował silne oddziały wojskowe dla stłumienia rewolty.

—00—

## Obrady senackiej komisji budżetowej.

Warszawa, 22. 11. (PAT.) Senacka komisja budżetowa rozpatrywała dzisiaj przedpołudniem, pod przewodnictwem cenat. Adelmiana na podstawie referatu senatora Buzka sprawozdanie Najwyższej Izby Kontroli Państwa z dokonanej w r. 1925 kontroli w zakresie działania M. S. Z. Po krótkiej dyskusji sprawozdanie to przyjęto do wiadomości.

Na wniosek referenta komisja

między innymi uchwaliła rezolucję wzywającą rząd:

Do zniesienia Gł. Urzędu Likwidacyjnego i wcielenia agend tego urzędu do ministerstwa skarbu.

Do zmniejszenia ilości hurtowni tytoniowych a nawet skasowania tych hurtowni w miejscowościach, gdzie znajdują się magazyny państwowe.

Do przyspieszenia prac nad taryfą celną.

—00—

## Protesty przeciw wyborem na Górnym Śląsku

Warszawa, 22. 11. (AW.) We wszystkich powiatach Górnośląskich wniesione zostały protesty przeciw wyborom, w szczególności w po-

wiatach katowickim i świętochłowickim, gdzie stwierdzono, że Niemcy grozili robotnikom polskim wydalaniem z fabryk w razie niegłosowania na kandydata niemieckiego.

## LINJA LOTNICZA WIEDŃ—RZYM.

Rzym, 22. 11. (AW.) Jeszcze w grudniu b. r. zostanie uruchomiona linja lotnicza między Wiedniem a Rzymem. Czas lotu z Wiednia do Rzymu łącznie z postojem w Wenecji nie będzie wynosił więcej niż 7 godzin.

—00—

## AFERA PROWOKATORSKA GARIBALDIEGO.

Nicea, 22. 11. (PAT.) W czasie rewizji przeprowadzonej w mieszkaniu P. Garibaldiiego znaleziono listy świadczące o ścisłym stosunku Garibaldiiego z Zambonim.

—00—

## KATASTROFALNY HURAGAN W HISZPANJI.

Madryt, 22. 11. (PAT.) Nad Hiszpanią przeszedł huragan połączony z ulewnymi deszczami, wskutek czego większość rzek wystąpiła z brzegów. Donoszą także o rozbiciu się wielu statków rybackich. Są liczne ofiary.

—00—

## POLICJA WARSZAWSKA ZABRONIŁA ZBIERANIA SKŁADEK NA WALKĘ Z FASYZMEM WE WŁOSZECH.

Warszawa, (Tel. wł.)

Związek socjalistów włoskich nadesłał do partji socj. „Bund” pismo w którym prosi, by partja przestała im wsparcie materialne dla prowadzenia walki z faszyzmem u siebie w kraju.

W związku z tym organizacja młodzieży socjalistycznej „Przyszłość” zwołała wiec młodzieży, na którym mówcy nawotywali obecnych, by składali ofiary na rzecz ich upośledzonych towarzyszy we Włoszech.

Obecny na sali aspirant Toru zabronił zbierania ofiar, zabierając wszystkie bloki i kwitariusze, sporządził protokół przeciwko organizatorom wiecu, za zbieranie składek i ofiar bez uprzedniego uzgodnienia władz administracyjnych.

# KRONIKA.

LISTOPAD

23

WTOREK

Dziś: rzym.-kat.  
Klemensa p. gr.-  
kat. Erasta i Olympia  
Jutro: rzym.-kat.  
Emilji i Jana gr.-  
kat. Myny m.

## REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

### TEATR WIELKI.

Wtorek 23 bm. „Cały dzień bez kłamstwa...”

Środa 24 bm. „Pierwszy człowiek”.

Czwartek 25 bm. „Cały dzień bez kłamstwa...”

### TEATR NOWOŚCI.

Wtorek 23 bm. teatr zamknięty z powodu gener. próby „Słodkiego Kawalera”

Środa 24 bm. „Słodki Kawaler”, operetka L. Falla. premiera.

Czwartek 25 bm. „Słodki Kawaler”.

### REPERTUAR TEATRU MAŁEGO:

Wtorek o 7.30 „Porwanie Sabinek”.

Środa o 7.30 25-te przedstawienie „Porwanie Sabinek”.

Czwartek o 7.30. Występ Gertrudy Bodenwieser z jej zespołem tanecznym.

### CO GRAJĄ DZISIAJ W KINIE:

Apollo: „Robin Hood”.  
Chimera: „Nju” Tragedja życiowa Emiljannisa i Konrad Veidt.

Kopernik: „Husarze F. J. I.”

Marysienka: „Husarze F. J. I.”

Palace: „Najpiękniejsza kobieta świata”

Lew: „Buster Keaton i milion krów”.

Uciecha: „Pod płonącym niebem Meksyku”.

### Polskie Towarzystwo Muzyczne.

Wtorek 23 listopada: Krucjata Dzieci Gabriela Piernego. Zespół Wykonawców 300 osób. 3249

— Teatr Wielki daje dziś niezwykle oryginalną, przedewszystkiem sztukę G. Montgommery'ego: „Cały dzień bez kłamstwa...”

— W środę, 24 bm., wstrząsający dramat amerykański E. O'Neill'a: „Pierwszy człowiek”, z pp. Michnowską i Żytekim w rolach czołowych.

— Jutrzejsza premiera „Słodkiego Kawalera”, głośniejszej, przepięknej operetki Leona Falla — z librettem w przekładzie Juliana Tuwima — budząca nadzwyczajne zaciekawienie wśród szerokiej kół zwolenników wesołej muzy operetkowej — zapowiada się prawdziwie wspaniale. Partję tytułową dziewczyny, przeistoczonej chwilowo w postać chłopca — w której budzi się następnie instyktowna miłość do wesołego kuzynka z Bombaju — kreuje p. Marja Korabianka. Obok niej, w głównej partji męskiej, wystąpi p. Marjan Wawrzukowicz, który tym razem będzie miał szerokie pole do rozwinięcia w całej pełni swego pięknego głosu lirycznego. W innych czołowych partjach wystąpią pp. Rapacka (kreująca dwie zupełnie odrębne postacie), Brzeska, Ruszkowski i Tatrzański — zarazem wielce staranny i pomysłowy reżyser preinjery. Oryginalny balet, pt. „Klejnoty”, odtądzą pp. Martówna i Ciesielski, w otoczeniu „corps de ballet”. Nowe przepiękne dekoracje Zygmunta Balka dopełniają niezwykle efektownej, artystycznej całości widowiska. Strona muzyczna przygotowana i kierowana przez kapelmistrza, Jarosława Leszczyńskiego.

Dziś, z powodu generalnej próby jutrzejszej premiery, teatr Nowości zamknięty.

— Gwiazda japońska we Lwowie. Zapowiedziane na 26 i 28 bm., dwa gościnne występy wielkiej śpiewaczki i aktorki japońskiej, p. Teiko Kiwa, w acrydziele Puccini'ego: „Madame Butterfly” — wywołały olbrzymie zainteresowanie wśród licznych melomanów naszego miasta. W kasach teatrów miejskich panuje ożywiony ruch, co dowodzi, że bilety na te dwa nadzwyczajne przedstawienia, będą wkrótce wyczerpane. Niższe procentowe, udzielane przez Dyрекcję, oraz wszelkie bilety wolnego wstępu — prócz redakcyjnych i urzędowych — nie będą ważne na te przedstawienia.

— 25 przedstawienie „Porwania Sabinek”. W środę odbędzie się w Teatrze Małym 25 przedstawienie tej arcyśmiesznej farsy która zdobyła sobie wprost fenomenalne powodzenie we Lwowie. Na tem przedstawieniu zjawia się, napewno starzy bywalcy teatralni, którzy raz jeszcze zechcą zobaczyć przepyszne typy, stwarzane przez dyr. Czarnowskiego i reż. Rasińskiego, oraz podziękować im za tyle przemiliwych chwil, spędzonych w tym sympatycznym a tak utulonym teatrze.

## OD ADMINISTRACJI.

Wszelkie kwoty pod adresem Administracji „Kurjera Lwowskiego” Przesyłać należy przekazami pocztowymi lub na numer P. K. O. 153.215.

### Mówią, że...

na niedzielnym walnym zebraniu Związku Obrońców padły ciężkie oskarżenia na niektórych naszych szefów urzędu, mianowicie, że zgłaszającym się z prośbą o pracę ochotnikom z r. 1918 odpowiadano „po co się pan pchał do tych walk” i wyrzucono ich za drzwi.

ludzie nie chcieli wierzyć, by to było prawdą i istotnie jest to tak nie do pomyślenia w polskim Lwowie, iż wygląda na urojenie lub conajmniej na przesadę. Jakiż? Urzędnik polski robi wyrzuty komuś, że walczył w obronie polskości miast? Nie to nie możliwe! Ale jeśli się to podnosi publicznie, rzuca się tak ciężkie, hańbiące oskarżenie, to trzeba udowodnić potworność tego faktu. Przewodniczący obiecał to zbałać i na wynik tych dochodzeń wszyscy czekamy z niecierpliwością. Gdyby to okazało się prawdą, nie byłoby dość słów potępienia i należałoby takiego osobnika stosownie ukarać. Ale jeśli to tylko gołosłowne powiedzenie? Jeśli to nie jest prawdą? Padło nawet publicznie nazwisko! I tu zaczyna się tragedia. Jeśli fakt taki miał miejsce, niech ten ktoś się oczyści, wytłumaczy, że inaczej to rozumiał, bo nie uwierzmy nigdy, żeby to powiedział Polak!! Złe go zrozumiano, przekręcono jego powiedzenie czy coś podobnego i publicznie to wywleczone na pociechę naszych wrogów.

rrr.

— Występy Gertrudy Bodenwieser. Reprezentantka najgłośniejszej dziś w świecie szkoły choreograficznej, najgenialniejsza współczesna mistrzyni kultury ciała i jego rytmiki. Gertruda Bodenwieser zjeżdża do Lwowa i wystąpi w Teatrze Małym w czwartek. Jest to prawdziwa rewelacja artystyczna dla Lwowa, jeśli się zważy że o Bodenwieser wydano specjalne dzieło a najświetniejsi krytycy europejscy poświęcili jej entuzjastyczne sprawozdanie. Bodenwieser przyjeżdża z częścią swej szkoły oraz ze swym kapelmistrzem i zaprodukuje w swym olbrzymim repertuarze tańce oparte i ściśle związane z rytmiką klasycznych utworów muzycznych. Ona i jej szkoła wystąpią w kostjumach stylizowanych według wzorów sławnych artystów malarzy. Pokup na bilety jest olbrzymi.

— Posiedzenie Pol. Towarzystwa Historycznego odbędzie się we środę 24 listopada 1926 o godz. 6 pop. w sali Seminarjum Historji Polski Uniwersytetu (Mickiewicza 5 a. III. p.) z referatem prof. dr. St. Zakrzewskiego: pt. Problem stolic Polski za pierwszych Piastów. Rozbiór poglądów prof. Balzera, Bujaka i Lehr-Spławińskiego. Goście mile widziani.

— Polskie Towarzystwo Politechniczne zawiadamia swoich członków, że we środę dnia 24 listopada br. na zebraniu tygodniowym wygłosi odczyt P. inż. Józef Jaskólski p. t. „Wisła, Ujście Wisły, żegluga na Wiśle i port Gdański. Początek punktualnie o godz. 18-tej. Goście mile widziani.

— Posiedzenie naukowe odbędzie się we wtorek dnia 23 bm. 1926 r. o godz. 18-tej w Instytucie Geologicznym Uniw. J. K., ul. Długosza 8 z porządkiem dziennym: 1) prof. Dr. H. Arctowski wykład pt. „Puls atmosfery. 2) p. H. Orkusz: „O falowaniu atmosferycznym.

— Dr. Weinfeld, b. prezes lwowskiej Izby skarbowej, przeszedł na emeryturę.

— Teatr „Pawie Oko” w Bagateli. Dziś próba generalna, a jutro premiera wielkiej rewji aktualnej „To co każdy lubi”. Dział muzyczny tej rewji opracował utalennowany muzyk p. W. Osiecki.

— Wiec w sprawie obrony szkolnictwa polskiego na kresach wschodnich odbył się w niedzielę na dziedzińcu ratuszowym. Wiec ten wyzyskał endecy i ich piastowi satelici dla celów agitacji partyjnej i jako sposobność do szeregu ataków na rząd.

— Ks. Józef Bocian, gr. kat. sufragan lwowski i b. rektor seminarium duchownego zmarł onegdaj we Lwowie. Wczoraj wieczorem odbyło się uroczyste przeniesienie zwłok z kaplicy gr. kat. seminarium duchownego do cerkwi św. Jura. W obrzędzie przeniesienia zwłok śp. ks. Bociana wziął udział cały gr. kat. kler lwowski pod przewodnictwem ks. mitrata Bieleckiego, kilka chorów i olbrzymie tłumy ludności ukraińskiej.

— Komedję koncertową urzędu lwowski tygodnik „Comodia” z lwowską publicznością i artystami. W ciągu dwóch tygodni czasopismo to zapowiedziało trzy razy koncert i każdym razem, t. j. 10, 17 i 21 b. m. musiało odwołać. Pierwszym razem miał śpiewać znany i ceniony artysta operowy Ignacy Dygas z p. Platówna, drugim razem grać miał peszteński, wybitny pianista Tibor Szatmari, którego produkcja w ostatniej chwili odłożona została na niedzielę. Tygodnik „Comodia” zdaje się grać komedję z tą garstką publiczności, która kupiwszy bilety wstępu, zjawiała się w oznaczonej porze przed salą kina „Lew”, wglądając do kina „Palace” i stąd musiała wracać z niczem. Jeśli się jest nieudolnym, i nie umie urządzać koncertów, nie powiniemy się zabierać do takich wielce ryzykownych przedsięwzięć. Cierpi na tem publiczność, narażona jest opinia artystów a nawet naszego miasta, gdyż zagraniczni artyści gotowi unikać Lwowa, w którym musiano 3 razy w ciągu dziesięciu dni odwoływać koncerty z powodu braku słuchaczy.

Jak dowiadujemy się, znany w świecie muzycznym pianista Szatmari, który z Pesztu przyjechał do Lwowa, zamierza w drodze sądowej dochodzić swych słusznych pretensji za niedotrzymanie umowy ze strony tygodnika „Comodia”.

— Wykład majora Józefa Smoleńskiego. We wtorek dnia 23 listopada br. o godzinie 7-mej (19) odbędzie się w sali Kopernika w nowym gmachu Uniwersytecie urządzony przez Uniwersytet Powszechny piąty z kolei wykład serii „Współczesna Armia Narodowa”. Major Józef Smoleński wygłosi wykład p. t. „Technika i Wojna”.

— Poszukiwani. Edmund Nizinkiewicz, były oficer armji austriackiej, w niewoli rosyjskiej z 1916 r., w Suzdalu. Wład. gub. i następnie oficer V. polskiej dywizji w Syberji, Nowo-Nikołajewsk, Tomsk, Chabarowsk. Wład. wostok, prosi krewnych i przyjaciół o nawiązanie korespondencji. Adres: E. Nizinkiewicz, Harbin, China Polish Consulate. Inne gazety proszę o przedrukowanie.

— Za przeszkadzanie w pracy areztowano Romana Dąbrowskiego, Adolfa Błacha i Wiktora Chmielowskiego.

Wczoraj o g. 10 rano oddział P. IV. komisariatu, który maszerował jako służba honorowa dla utrzymania ładu w szkole Sienkiewicza, na ul. Potockiego natknął się na zgraję opryszków przeszkadzających w pracy robotnikom zajętem w fabryce Lewińskiego (Potockiego-58). Nawadli oni na robotników wywołując awanturę i bójkę. Na widok policji rzucili się oni do ucieczki. Posterunkowi zdolali wyżej wymienionych przytrzymać.

— Nagły zgon. W kawiarni „Wiedeńskiej” zmarł wczoraj Izidor Leder (Bernsteina 3). Stwierdzono udar serca.

— Zwyrondnialec. Maria S. lat 16, doniosła policji, że gdy weszła do sklepu korzennego Wolfa Bacha (Lyczakowska) po zakupy, Bach usiłował zniewolić ją.

## PROTETSY WEKSLOWE PRZEZ POCZTĘ.

Warszawa, 23 listopada. (AW). W najbliższych dniach ukaże się rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej uprawniające urzędy pocztowe do sporządzania protostów wekslowych.

## Wywóz zboża z Polski.

Warszawa. (Tel. wł.). Niedawno temu Rada ministrów odrzuciła wniosek ministra spraw wewnętrznych, domagający się wydatania zakazu wywozu zbóż. Postanowiono wywóz taki hamować za pomocą specjalnych zarządzeń walutowych. Zarządzenia te wydały już pewien skutek, podczas gdy w październiku wywieziono około 36 tysięcy tonn zbóż chlebowych, to w ostatniej dekadzie listopada wywóz ten spadł na 7.000 tonn.

## NADZÓR NAD BANKAMI.

Warszawa. (Tel. wł.). Zaproszony przez ministra skarbu czeski specjalista do spraw nadzoru nad bankami dr. Irak złożył ministrowi skarbu Czechowiczowi memoriał, w którym zawarte są jego zastrzeżenia poczynione podczas pobytu jego w Polsce.

Dr. Irak opuścił już Warszawę. — Nadzór nad bankami ma być wzmocniony przez zaangażowanie około 10 nowych inspektorów i wyodrębniony z komisariatu bankowego, do którego dotychczas należał.

## Z kraju.

× Z karty żałobnej. W Warszawie zmarł Stanisław Hassewicz, działacz śląski. W r. 1895 śp. Hassewicz ofiarował 20.000 K. na założenie gimnazjum polskiego w Cieszynie. W kilka lat później umożliwił znacznym datkiem otwarcie polskiej szkoły ludowej w Cieszynie, a następnie polskiego seminarium nauczycielskiego w Cieszynie. Przed śmiercią w testamentie zapisał cały majątek Macierzy szkolnej na Śląsku.

× Ofiara rzeźmieszka. Jubiler krakowski Piller, wybrał się w podróż do Lublina. Między Mielcem a Rozwadowem, okradł go jego towarzyszy podróży, jakiś elegancki mężczyzna — który zabrał Pillerowi 359 dolarów, 138 złotych, 2 sznurki pereł, 2 pierścionki złote, 3 diamenty 4 zegarki złote i papiery wartościowe.

## ZAWIADOMIENIE.

Ministerstwo Komunikacji wydało do wszystkich Dyrekcji PKP. okólnik zarządzający, aby wagony z partjami marszrutowymi z drobnicowych przesyłek Centrali Zbiorowych Ładunków, Agentura we Lwowie. Sykatuska 19, były wysyłane pociągami towarowo-pospiesznymi tak samo jak wagony bezpośrednio-zbiorowe.

Datki złożone w naszej administracji:

Dla 80-letniego staruszka: WP. Helena Kwiatkowska, Basiówka zł. 2.



# Kurjer ekonomiczny.

## Dalsza niższa dyskontu prywatnego.

Na rynku prywatnym panuje w dalszym ciągu znaczna podaż gotówki przy małym stosunkowo popycie. Ponieważ banki oprócz jednego z banków ziemskich odmawiają wydawania gwarancji (w formie listów lokacyjnych lub gwarancyjnych) — zaczęli kapitaliści oddawać gotówkę na dobre weksle przemysłowe i handlowe. Za dyskonto dobrego materiału wekslowego w dolarach żądają prywatni dyskonteryzy 1 3/4 do 2 proc miesięcznie, za weksle złotowe o 1/2% więcej. W dzielnicach handlowych żydowskich płaci się natomiast za dyskonto 4—5 proc, w stosunku miesięcznym, w centrach przemysłowych 2 1/2 proc do 3 1/2 proc.

## GIEŁDA LWOWSKA.

Kursa akcji naogół utrzymane. — Ruch średni. Nieco większy popyt za Pezetami i Ćmielowem przy dostatecznej podaży. Poszukiwano Górki (17.25) i Lokomotyw (osiągnęły kurs 2 zł.). Obroty w akcjach bankowych skromne, podaż przewyższa popyt. Tendencja utrzymana. Usposobienie spokojne.

**Kotowane:** Przemysłowy 0.16, 0.17, 0.18; Browary 105, 106; Ćmielów 0.26, 0.27; Lokomotywy 1.95, 2.—; Gazolina 2.65; Parowyzy 0.26; Pezet 2.85, 3.—; Siersza g. 3.55, 3.50 3.45; Tosp 17.55, 17.50, 17.45.

## OBROTY PRYWATNE.

Wczoraj tendencja spokojna. Kursa w ramach poprzednich. Obrót średni.

Dolar ameryk. 8.99 do 8.99 1/2; dol. kanad. 8.94 1/2 do 8.95; kor. czeskie 0.26 do 0.26 1/3; leje 0.04 do 0.04 1/3 frank franc. 0.27 do 0.27 1/2; frank szwajcar. 1.72 do 1.74; funty szterl. 43.20 do 43.50.

**Złoto:** 20 kor. 36.00 do 36.50; 20 frank. 33.50 do 33.80; 20 mark. 42.20 do 42.50; 10 rubli 46.00 do 46.50.

**Srebro:** kor. auser. 0.61 do 0.63; 5 kor. 3.30 do 3.40; floreny 1.65 do 1.70; ruble 2.65 do 2.70; kopiejki za rubel 1.32 do 1.35.

## TYGODNIOWE SPRAWOZDANIE GIEŁDY AKCYJNEJ WE LWOWIE

Na targu efektów zasadniczych zmian niema. W ciągu tygodnia kursa akcji ulegały kilkakrotnie fluktuacjom, a końcowe notowania odpowiadają mniej więcej cenom z początku tygodnia. Zainteresowanie było stale duże, a popytem cieszyły się w pierwszym rzędzie następujące papiery: Tespy, Gazolina, Chodorów a ostatnio Rakszawa, także poszukiwano podobnie jak w ubiegłych okresach sprawozdawczych akcje Lokomotyw i Górki w których zaofiarowanie ogranicza się do kilkudziesięciu sztuk tygodniowo. Akcjami bankowymi handlowano przy skąpem zapotrzebowaniu podczas gdy akcje handlowe nie wywołują nadal zainteresowania. — Od dawna zaniedbany dział papierów procentowych zaczyna się powoli ożywiać a przedmiotem obrotów są narazie 8% listy zastawne Akc. Banku Hipotecznego tudzież Ziemskiego Tow. Kredytowego. — Waluty utrzymane. Dolary kupowano po kursie około 9.00 zł. Tendencja niejednołajna. Usposobienie wyczekujące.

## GIEŁDA ZBOŻOWA.

Naogół w zbożu chlebowym podaż obfitsza nie pokrywa zapotrzebowania mimo słabszego popytu. Znaczne obroty w hreczce. Groch polny w zaofiarowaniu. Silna podaż w konioczynie czerwonej przy słabem zainteresowaniu. Tendencja dla zbóż chlebowych silna, pozatem chwiejna. Usposobienie ożywione.

Żyto 38.25 do 39.25 zł. Groch polny 45.00 do 50.00. Bobik 32.00 do 34.00. Hreczba 33.00 do 34.00. Otrąb żytni 23.00 do 23.50. Otrąb pszenny 23.00. Konioczyna czerwona 325.00 do 375.00.

Reszta cen niezmienniona i wszystkie szacunkowe.

## Kurjer Radjowy

### Program radjokoncertów na dziś:

**Warszawa (400).** Godz. 17.30. Koncert popołudniowy. — Godz. 20.20. Odczyt o muzyce kameralnej. Godz. 20.40. Koncert wieczorny.

**Londyn (361.4).** Godz. 20.30. Muzyka taneczna.

**Frankfurt (394.7).** Godz. 16.30. Koncert muzyki operetkowej.

**Berlin (411).** Godz. 20.00. Wieczór szwajcarskich kompozytorów z udziałem artystów śpiewaków i orkiestry.

**Hamburg (428.6).** Godz. 20.30. Koncert fortepianowy.

**Berno (441.2).** Godz. 20.00. Wyjątki pieśni i recytacji.

**Berlin (483.9).** Godz. 20.15. Transmisja z pałacu Admiralicji.

**Wiedeń (517.2).** Godz. 20.05. Koncert — Akademia.

**Monachjum (535.7).** Godz. 22.35. Komunikaty Południowo - Niemieckiego Radjoklubu.

**Döventry (1600).** Godz. 20.00. Koncert muzyki kameralnej.

**Mediolan (315.8).** Godz. 21.00. Sygnał czasu.

## MSZA ŚW. PRZEZ RADJO.

Jeden z katolickich kościołów w Anglii zainstalował na wieży mikrofon, który umożliwia chorym i ułomnym, nie mogącym uczęszczać z powodu swoich dolegliwości do kościoła, słuchanie za pośrednictwem radja Mszy św. Przenoszenie nabożeństwa na mikrofon, umieszczony na wieży, odbywa się przy pomocy specjalnej instalacji.

## RADIO SWATEM.

### Historja wesola w 5-ciu częściach. I.

Panna Irena miała złotych milion. Ach stanąć z taką na ślubnym kobiercu. Niczem był dla niej dancing i kotylyon. Lecz radjo było najbliższe jej sercu.

Wolno kaprysić temu, kto bogaty. Komuż przestroga dziś wielbłąd bliżny.

Więc, choć zmieniała ciągle aparaty, Żaden jej nie był dosyć precyzyjny.

Marzyła ciągle o takim głośniku, Który czystością melodji upaja.

Czemuż nie znała pośród firm bez liku, Radio-Kinofot przy Trzeciego Maja. (C. d. n.)

## OKULISTA

dr. Leon Gruder, ordynuje przy ul. Romanowicza 7, 2184 od godziny 12-1. 3-5.

# KURIER SPORTOWY.

**Pogoń - Lechia 8:2 (5:1).** Zasłużone zwycięstwo Pogoni, która wystąpiła do tych zawodów towarzyskich bez Lachowicza (Sobociński), Giebartowskiego (Maurer), Fichtla (Malinka), i dra Garbienia (Zimmer). Lechia w pełnym składzie. Gra bardzo ładna i fair. Bramki dla Pogoni strzelili: Batsch w 2:40 i 76 min., Kuchar 12, 15, 16 min. i Zimmer 51 i 85 min. gry. Dla Lechji pierwszą strzela Rusiecki w 10 min. druga, samobójcza w 87 min. Sędziował p. Picheta dobrze.

**Hasmonea - Czarni 1:1 (1:0).** Hasmonea w komplecie. Czarni bez Sawki i Konopaska. Obie drużyny grały lepiej pod wiatr i tak w pierwszej połowie lekka przewaga Hasmonei, dla której bramkę zdobywa ga Czamyeh, dla których bramkę wyrównującą strzela Chmielowski. Wynik remisowy odpowiada w zupełności przebiegowi gry. W Hasmonei najlepszy Ferry na bramce, najgorszy Wolfstahl. U Czarnych podobał się Winnicki w obronie, Witkowski w pomocy oraz Klamut i Ostrowski w ataku. Byli gracze Sparty, Węglowski i Majcherczyk zawiedli. Sędziował dobrze p. U-sarz. Publiczności przeszło 1.000.

**Czarni II. - Hasmonea II. 1:0 (1:0).** Sędzia p. Przybylski.

**Święże - Lechia II. 2:1 (0:1)** Sędzia p. Gulicz.

**40 p. p. - Święże II. 1:0.** Sędzia p. Swoboda.

**Jutrzenka - R. K. S. 3:1 (1:0).**

**Stryj. Pogoń - Janina (Złoczów) 1:0 (0:0).** Zawody o wejście do kl. A. Sędziował p. Budzianowski. Wobec tego zadecyduje o wejściu do klasy A. rewanż powyższych drużyn w Złoczowie. Narazie prowadzi Pogoń 5 punktami przed Janiną 4 punkty.

**Warszawa. Polonia - Warta (Poznań) 5:1 (4:0).** Zawody o mistrzostwo Polski, przyniosły zasłużone zwycięstwo drużynie warszawskiej która miała silną przewagę w pierwszej połowie. Bramki dla niej strzelili: Tupalski (3), Zimowski i Jelski z karnego. Bramkę honorową dla Warty uzyskał w ostatnich minutach gry Przybysz. Sędziował p. Rosenfeld z Bielska. (W tabeli mistrzostwa Polski prowadzi Pogoń 3 gry 4 punkty, 2) Polonia 3 gry 3 punkty, 3) Warta 4 gry 3 punkty).

**Kraków. Cracovia - Amatorski K. S. (Katowice) 3:1 (1:0).** Bramki dla Cracovji strzelili Nawrot, Sperling i Kubiński z karnego. **Wisła - Garbarnia 4:4 (2:0).** Sukces B-klasowej drużyny. **Jutrzenka - Zwierzyniecki 3:3.**

**Łódź. L. K. S. - Widzew 2:0 (2:0).**

**Samson - Hasmonea 3:1.**

**Katowice. I. F. C. - Preussen (Zależe) 5:1 (1:0).** **Ruch - Zjedn. P. Sp. 1:0. Zależe 06 - Iskra (Siemianowice) 4:2 (2:1).** Zawody o puchar p. Fliegera, prezesa G. O. Z. P. N-u.

## Nadesłane.

Absolwent Akademji te Cup. Minister Co. Lmtd Londyn i Akademji we Wiedniu, były długoletni przykrawacz najlepszych firm w Londynie, Wiedniu, Karlsbadzie i Petersburgu. 3214

## T. GÓRSKI

Lwów, Leona Sapiehy 75.

polecą elegancką garderobę męską na zamówienie.

Na żądanie wysyła pomocnika z próbkami na prowincję nie licząc kosztów. Ceny konkurencyjne. Ugi w spłatach

## WYNIKI ZAGRANICZNE.

**Wiedeń.** Zawody o mistrzostwo Ligi.: **Stovan - Rudolphshügel 0:0, Hakoah - Sportklub 1:0, Amatorzy - Admira 4:0, Vienna - Simmering 8:1, Rapid - F. A. C. 5:3, W. A. C. - B. A. C. 3:2.** Sensacją dnia były zwycięstwa Vienny i W. A. C.

**Praga.** Zawody o mistrzostwo Ligi.: **D. F. C. - Victoria Zizkow 4:3, Slavja - C. A. F. K. 3:1.**

**Budapeszt.** **Ujpesti - 33 Kerület 1:0, III. Obwód - Hungaria 2:0, F. T. C. - Pispesti 1:0, Bastia - Sabarja 4:0, Vasas - Nemzeti 3:2,**

**Londyn.** **Burnley - Tottenham 5:0, Sunderland - Arsenal 3:2, Leeds - Bury 4:1.** W mistrzostwie Ligi prowadzi Sunderland 22 punktami.

## ROZMAITOŚCI.

**W biegu na przełaj pań (1 km.)** urządzonym staraniem Czarnych, zwyciężyła w klasie senjerek p. Loteczkowa (Czarni) w czasie 4:14, 2. Gwizdałówna (Pogoń). W klasie junierek na 15 startujących: 1. Stefańska (Czarni) 3:51,4, 2. Myszka (Sokół II).

**Warszawa.** Próba pobicia rekordu polskiego na 3.000 m. podjęta przez Freyera nie udała się.

**Mediolan.** Włoski Związek Piłki Nożnej uchwalił bojkot Węgier, wobec czego zapowiedziane na 12-go grudnia b. r. zawody międzypaństwowe Węgry - Włochy zostały odwołane.

**Plenarne posiedzenie Koła dziennikarzy sportowych we Lwowie,** odbędzie się we wtorek, dnia 23 b. m. o godzinie 8 wieczorem w lokalu Koła D. S. (plac Mariacki 1, 4 — hotel Europejski) z referatem p. t.: „O niektórych zagadnieniach publicystyki sportowej”. Oprócz tego na porządku dziennym zatwierdzenie projektu odznaki Koła Dziennikarzy Sportowych, Goście mile widziani.

**L. Z. O. P. N.** otrzymał z Polskiego Związku Piłki Nożnej następujący telegram: „Związkowi gratulacje z powodu zwycięstwa nad Wrocławiem. Drużynie podziękowanie za piękną i ofiarną grę. — Cetnarowski”.

**Doroczne Walne Zgromadzenie** Karpackiego Towarzystwa Narciarzy odbędzie się w piątek 26 bm. o godz. 19.30 w lokalu Twa przy ul. Sokoła 4, II. p. Zgromadzenie przedwyborcze odbędzie się w tym samym lokalu we wtorek 23 bm. o godz. 19.30.

## MIEJSKI TEATR WIELKI

Początek przedstawień o godz. 7:30 Wtorek 23 listopada 1926.

## Cały dzień bez kłamstwa

Farsa w 3-aktach G. Montgomery'ego.

OSOBY:  
E. M. Ralston } właściciele  
Bor Bennett } Winkler  
Van Dusen } banku  
Dick Donnelly }  
Pastor Doran } Dobrzański  
Pani Ralston } Trapszo  
Gwen, jej córka } Lewicka  
Ethel Clark } Klimontowiczówna  
Mabel } Wołoszynowska  
Sabel } Grzębska  
Marta, służąca } Smereczanka

## TEATR NOWOSCI.

Wtorek 23 listopada 1926.

Z powodu próby generalnej z operetki

## „Słodki Kawaler”

dzisiaj Teatr zamknięty.

NAJTANIEJ

Lwów  
Boimów, 1.POLECAMY  
WSZELKIE NAJPRZEDNIEJSZE GATUNKI  
**CUKRU**  
SPRZEDAŻ DETAJLICZNA.Lwów  
Boimów, 1.

NAJTANIEJ

Na zlecenie telefoniczne nr. 48-31 dostarczamy do domu. 2433

**SZANUJ TWÓJ PIENIĄDZ!**Kapelusze do przerobienia oddawaj tylko do fabryki kapeluszy **Rudolfa Neuwelta**

Balonowa 3. urzędzonej wedle najnowszych wymogów techniki. Przerabia najbardziej zniszczone kapelusze na najnowsze wzory. Składnice przyjęć: 3193-4

pl. Marjański 8. Krakowska 25.  
Kazimierzowska 25. Gródecka 72.**Miejski Zakład Zastawniczy we Lwowie**

Oddział Miejskiej Kasy Oszczędności we Lwowie na podstawie zezwolenia Magistratu król. stol. miasta Lwowa z dnia 13. listopada L. M. 50 177 1926 r. urzadza

9 grudnia i w dniach następnych  
od godz. 9 do godz. 1 i od (17) 5 do godz. 19 (7) wieczórw lokalu własnym przy ul. Wałowej l. 9. l. p.  
**Sprzedaż licytacyjną zastawów**

Sprzedane zostaną niewykupione przedmioty ze złota, srebra, platyny i szlachetne kamienie zastawione do dnia 30. czerwca 1925 r., oznaczone Nr. 29.769 z 1 sierpnia 1918 r. i od Nr. 62.682 z 1 lipca 1920 r. do Nr. 99.892 z 29. kwietnia 1924 r. tudzież Serja II od Nr. 4 z 2 maja 1924 r. do Nr. 27.834 z 30 czerwca 1925 r. 3247

**Nowy system skonstruowanych gramofonów walizkowych i bez tubowych**

graają czysto, głośno i wyraźnie przewyższają gramofony innych wyrobów dotychczasowych.

Gramofon walizkowy z podwójnym szwajc. mechanizmem z kilkuletnią gwarancją zł. 180. Płyty kraj. i zagr. najnowszych zdjęć we wielkim wyborze zawsze na składzie.

„Echo” Lwów, Sykstuska 24.



HURTOWNIE!

DETAJLICZNIE!

Łyżwy, Narty, Sanki krajowe i zagraniczne poleca najtaniej jedynie firma

**JAKÓB ROSENMAN**

LWÓW, AKADEMICKA 26. — Telefon 19-61. Zamówienia z prowincji uskutecznią się odwrotnie. 3183

**Mebie klubowe i salonowe**

gotowe i na zamówienia — oraz przyjmuje wszelkie roboty tapicersko-dekoracyjne tak w miejscu jak i na prowincji 3080

**Pracownia tapicerska Wł. Prokopenk**

Tel. 48-25. Lwów, ul. Zimorowicza l. 6. Tel. 48-5

**PRZECIWKO SZCZUPŁOŚCI**używać stale należy oddawna uznanych **Wschodnich Pigulek Wzmacniających „Orient Kraft Pillen”** Powodują one już w krótkim czasie znaczny przyrost na wadze, kwitnący wygląd oraz pełne, piękne kształty ciała (u pań przepyszny biust) potęgują chęć do pracy wzmacniają krew i nerwy. Gwarant. jako nieszkodl. zalec. przez lekarzy. Wiele podziękowań. Cena paczki zł. 8. Dr. Hugo Caro, Sp. z o. o. Gdańsk. 61. 3134**Ceny ogłoszeń:** Za wiersz milimetrów zwyczajny za tekstem miejscowe 12 gr. zamiejscowe 15 gr. zagraniczne 18 gr. Nadesłana i nekrologja miejscowe 30 gr. zamiejscowe 40 gr. zagraniczne 45 gr. Po kronika, komunikaty, psaki i inseraty na stronicach tekstowych miejscowe 36 gr. zamiejscowe 45 gr. zagraniczne 54 gr. Kronika, reportuar dział ekonomiczny miejscowe 40 gr. zamiejscowe 50 gr. zagraniczne 60 gr. Na pierwszej stronie miejscowe 50 gr. zamiejscowe 65 gr. zagraniczne 75 gr. Drobną ogłoszenia za słowo miejscowe 6 gr. zamiejscowe 8 gr. zagraniczne 9 gr. kupno i sprzedaż miejscowe 8 gr. zamiejscowe 10 gr. zagranicznie 12 gr. matrymonialne, korespondencja prywatna miejscowe 12 gr. zamiejscowe 15 gr. zagraniczne 18 gr. poszukujących pracy za słowo 2 gr. W drobnych ogłoszeniach słowo tłustym drukiem podwójnie.Nakładem Nowej Polskiej Spółki Wydawniczej Sp. z ogr. odp.  
Opłata pocztowa uliczona gotówką.

Z drukarni Polskiej we Lwowie. Chorążczyzna 17, Tel. 29-19.

Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroński,

Labor Chem. Farmac.



Ap. Kowalski, WATSAWA 3036

**ART. ZAKŁAD RYTOWNICZY I WY-  
TWÓRNA PIECZĘCI KAUCZUKOWYCH  
Gustawy Micinśkiej**

Lwów, Batorago 22 I

wykonuje herby, monogramy w złocie i srebrze, odznak dla P. T. Towarzystw po bardzo przystępnej cenie Agenturom wysoką prowizję. 2590

**Zboże**

i wszelkie produkta rolne kupuje i sprzedaje na własny i cudzy rachunek

Fa „Polski Towar” Ska z o. o. Lwów, Kopernika 9.  
telef. 8-96, 48-31. adr. telegr. „Towpol”. 2180**ZAKŁADY GRAFICZNE****A. HEGEDÜS**

Sp. z ogr. odpow.

LWÓW, ul. Sw. MICHAŁA 4,

(boczna Kościuszki).

wykonują pierwszorzędnie: AKCJE, ETYKIETY, SYGNATURY, PAPIERY WARTOŚCIOWE, PLAKATY, REKLAMY, NUTY, DYPLOMY, nadto WYROBY LITOGRAFICZNE TŁOZOWE, oraz wszelkie roboty w zakres **ARTYSTYCZNEJ LITOGRAFJI W CHODZĄCE.**

TELEFON: 18-14.

**Ciepłe mieszkanie**

usunięcie wilgoci

**50% oszczędności opału**

po obsadzeniu w piecu patent.

**MULTIPLIKATORA OGRZEWANIA**

Dr. inż. W. P. Kłobukowski i S-ka z o. o.

Warszawa, Wspólna 71, Tel. 15-04, 3054

Powierzamy przedstawicielstwa.

Popierajcie cele T. S. L.

**Nauka i wychowanie.****Bez nauczyciela**

każdy i dziś może się uczyć wszelkich przedmiotów, zapisując się do

**Powszechnego Uniwersytatu**

Korespondencyjnego gdzie może przejść kursy szkoły powszechnej, średniej, nauczycielskie i fachowe.

Kto nadesłże 50 gr. znaczkami poczt. pod z adresem Warszawa, Chmielna 33-111 otrzyma wyczerpujący prospekt. 3266

**Klawior**  
bezpłatnie bez bólu uszu  
**ODCISKI**  
SKORÉ ZGRUBIŁA I BRODAWY  
fabryki przetworów skórnych  
Jarmarczycy ul. A. Nowy 100  
Warszawa Niedowa 3.**Kupno i sprzedaż.****FORTEPIANY, PIANINA,** pierwszorzędných fabryk, sprzedaje pod gwarancją, kupuje gotówką: Hanak, Pańska 21 l. p. Telefon 3235.**FORTEPIAN** lub pianino kupię zaraz Gotówką. Nowacki Pańska 17. 3260

Wypożyczę lub kupię lampę kwarcową z regeneratorem z rąk prywatnych. Oferty pod: „Lampa Kwarcowa” do admin. „Kurjera Lw.”

**Różno.****PRACOWNIA** sukien Luicy ul. Mikołaja 18/l. p. (naprzeciw Lektoraj) przyjmuję wszelkie przeróbki, modernizowanie futer. 3159**ŚWIETNE** opaski biodrowe od 11 zł. dla pańienek od 4 50 „Małgorzata” Batorago 34 II p. 3253**UNIEWAZNIAM** zguboną książeczkę wojskową na nazwisko Józef Rybicki wydaną przez P. K. U. Buczacznym 1891 r. 3263

Popierajcie cele TSL.

**UDZIEKAM** lekcje fortepianu po domach. Zgłoszenie listownie pod „Rutynowana” do administracji Kurjera Lwowskiego. 3254**STENOGRAFJI** wyczu o-becnie darmo, listownie Redakcja Stenografa, Warszawa, Szczygła 12. 3187**STENOGRAFJI** wyczu o-becnie darmo, listownie Redakcja Stenografa, Warszawa, Szczygła 12. 3187**UCZELNIA** pisania na maszynie kurs pięcioletniowy zł. 15. Michałski Lwów Sobieskiego 12.**Mieszkania.****DOKOJ** słoneczny, duży, frontowy umeblowany z komfortem i osobnym wejściem do wynajęcia Mochuackiego 22 prawy parter.**Posady i prace.****PANNA** inteligentna młoda Polka poszukuje jakiegokolwiek posady. Zgłoszenia do administracji pod „Sierota”.**ŻARÓWKI „TUNGSRAM” „OSRAM” „PHILIPS”** — od 100 wati w zwyż za bezcen! Żarówki od 10 do 32 świec po 1 zł. 25 gr.

poleca

3142

**ELEKTROBŁYSK** Lwów, ul. Skarbkowska 4. (naprzeciw kina Lew).**Perlmuttera Ultramarina**

Jest bezwzględnie najlepszą i najwydatniejszą farbą do bielizny, wapna i celów malarskich.

Odnaczone na wystawach w Brukseli i Medjolanie złotymi medalami. 2290

**NERWOWI NEURASTENICY**

cierpiący na drażliwość, słabość woli, brak energii, melancholję, przesyt życia, bezsenność, ból głowy, wrażliwość nerwów, śledziennice, nerwowe zaburzenia serca i żołądka, otrzymują bezpłatną broszurę Dr. Weisego, „Ciepłenia Dr. Gebhard &amp; Co Gdańsk 35. nerwów”.

141